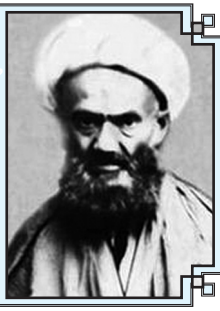

«...دعواهای ما دعوایی نیست که برای خدا باشد
... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما برای
خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا می‌کنیم...
دعوی من و شما و همه کسانی که دعا می‌کنند همه
برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

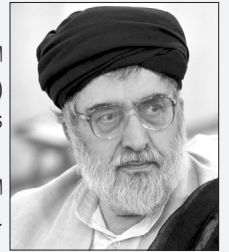
توصیه
آیت الله نخود کی
به امام خمینی
جوان؛ عمومی
یا اختصاصی؟

سال سی و هفتم ♦ شماره ۴ ♦ شماره مسلسل ۱۵۲۲ ♦ نیمه دوم اردیبهشت ماه ۱۳۹۵ ♦ قیمت: ۵۰۰ تومان

اندر احوال تعطیلات

سیدهادی خسروشاهی

در شماره مورخ ۹۵/۲/۱۹ جریده شریفه جمهوری اسلامی، یادداشتی از استاد محترم جناب دکتر احمد احمدی (حفظه الله) درباره تعطیلات! درج شده بود که بی مناسبت ندیدم توضیحی بر آن بیافزایم:

طبق محاسبه بعضی از کارشناسان اقتصادی، کشور ایران در طول سال، پنج ماه تمام تعطیلات رسمی و غیررسمی - اعم از مذهبی و ملی - دارد که هر روز آن، مساوی با میلیاردها خسارت اقتصادی است.

البته تعطیلات! نصف روزه رسمی و نیمه رسمی مجالس ترحیم دوستان و آشنایان و مسئولان کشوری و لشکری و برگزاری مراسم چندمین سال در گذشت ها! که در طول سال مساوی با یک ماه تعطیلی می گردد، در آمار مسئول اقتصادی کشور محاسبه نشده است.

و اکنون گویا لایحه ای - ظاهراً برای رفع مشکلات معیشتی مردم! - به تصویب مجلس محترم رسیده که یک روز هم بر تعطیلات کشور اضافه شود! یعنی به بهانه ای جدید، تعطیلات شش ماهه کشور یک روز هم بیشتر گردد!

اگر دوستان و بزرگان محترم، تصور می کنند که با این تعطیلی های مداوم و مکرر، بر علاقمندی و آگاهی های دینی مردم افزوده می شود، باید گفت که کاملاً اشتباه می کنند، چون اگر بررسی و رصد نمایند، متوجه خواهند شد که در این ایام تعطیلی - که گاهی یک روز قبل و یک روز بعدش هم تعطیل می شود! - اگر هموطنان ایرانی عازم آنتالیا نشوند، بی تردید راهی شمال کشور می شوند که مفاسد بعضی از محافل و مراکز آن، گویا کمتر از مفاسد تفریحگاه های آنتالیا نیست!

ما پیشنهاد می کنیم که بزرگان بزرگوار و مسئولان عقاید مذهبی، رهنمود بدهند که مردم مسلمان ایران، به جای ادامه تعطیلی های غیرضروری، در روزهای موسوم! دو ساعت بیشتر کار کنند که هم بازده مادی دارد و هم عبدالله ثوابش بیشتر است و هم می تواند کمکی برای اقتصاد مقاومتی باشد.

طبق بررسی دقیق، در هیچ کجای دنیا، هیچ کشوری به این میزان تعطیلی ندارد و در اعیاد رسمی و مذهبی هم دو سه روز بیشتر امور کشور را تعطیل نمی کنند... و در ایران، متأسفانه به عنوان نوروز، ده روز قبل از آغاز فروردین، تعطیل ها شروع می شود و پس از بدر کردن سیزده!! دو هفته ای هم به استراحت پرداخته می شود و در واقع اواخر فروردین، کم کم دوستان به سر کار می آیند و گفته شده که کار مفید هم در بعضی از ادارات، بیشتر از چند ساعت محدود در روز نیست.

امیدواریم که در مجلس دهم نمایندگان محترم طرحی کلی برای این مشکل جدی که همراه با معضلات و خسارات مادی و معنوی است، آماده و تصویب نموده و اجرایی کنند... هده تذکره لمن یتذکر او یخشی.

سال اقتصاد مقاومتی و افزودن بر تعطیلات رسمی!!

دکتر احمد احمدی
عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
و رئیس سازمان سمت

مقام معظم رهبری، بر عنوان «اقتصاد مقاومتی» سال گذشته، عبارت «اقدام و عمل» را هم افزودند و انتظار می رفت که همه نهادهای از جمله مجلس محترم، در این باب چاره ای بیندیشند و راههایی برای اقتصاد مقاومتی جستجو و پیشنهاد کنند، اما دریغا که کار وارونه شد و نمایندگان محترم بجای این که از این همه تعطیلات، دست کم ده روز بکاهند یک روز دیگر هم بر آن افزودند. برادران عزیز! این روزهای کاری سرمایه ملی و مال مردم است و کسی حق ندارد این حق را حتی به دستاویز مذهبی از مردم بگیرد. رهبری معظم، این همه گاه و بیگاه از زیاد بودن تعطیلات گله می کنند، اما باز هم می بینیم که هرچند، روزی بر این تعطیلات افزوده می شود. کاش دوستان نشان بدهند که حتی در زمان حکومت حدود پنج ساله امیرالمومنین (ع) یک روز تعطیل کاری داشته اند؟ آخر چه رابطه ای است میان محترم بودن حادثه ای و تعطیل کردن کار موظف کارکنان دولتی؟ چرا باید پزشک عمومی و جراح و پرستار و کارکنان بیمارستان، بیمار را نپذیرند و تعطیل کنند؟ آیا اهمیت رسیدگی به بیماران بیشتر است یا فلان حادثه مذهبی؟ و مگر احترام به حادثه مذهبی با انجام وظائف رسمی منافات دارد که لازم باشد کار موظف را به احترام واقعه مذهبی رها کنند؟ این کار تضییع حق مردم و ناروا است و امید می رود خود مجلس محترم و یا شورای نگهبان برای آن فکری بفرمایند.

نشست اضطراری علمای مقاومت در بیروت با محوریت مبارزه علیه تروریسم

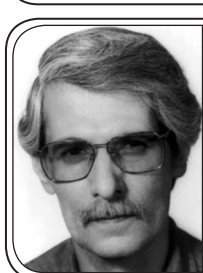
صفحه ۶

حضرت آیت الله سبحانی:
فضای مجازی برای
جامعه خطر ساز
شده است

صفحه ۵

آیت الله تسخیری:
راه حق در
مقاومت تجلی
یافته است

صفحه ۷

بخش پایانی
محمد حسنین
هیکل
و ایران

صفحه ۴

یادی از
استاد مهرداد
اوستا

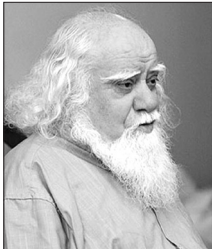

صفحه ۳

گزاشتی از آیین نکوداشت دایره المعارف «الحیة»

ساختار «الحیة»، الگویی برای عرصه فرهنگ است

انسان های روی کره زمین قابل فهم است و عقل بشر نیز حداقل تضادی با آن حس نمی کند، بلکه به ارتباطهایی عقلانی بین عقل و نقل می رسد. در روایات مختلف هم آمده است که عقل حس می کند و نقل هم راهنمای اوست. «الحیة» نگاهی نظام گونه به مفاهیم دینی دارد.

وی در ادامه گفت: در «الحیة» استمرار کاری به وضوح دیده می شود. این کتاب حاصل تلاش چهار دهه متوالی از زندگی مولف است. در روزگاری که کتابسازی به فرهنگ سوزی تبدیل شده، استاد حکیمی ۴۰ سال از عمر خود را وقف یک کتاب در حوزه دین و فرهنگ کرد.

رئیس بیست و نهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران افزود: در «الحیة» دقت های وسواس گونه ای دیده می شود. دقتی که در گزینش ها، تبدیل ها و آماده سازی صورت گرفته ستودنی و مثال زدنی است. ساختار کار هم به گونه ای است که می تواند این کتاب را به الگویی برای عرصه فرهنگ تبدیل کند.

حجت الاسلام دکتر محمدعلی مهدوی راد نیز در این نشست اظهار کرد: تاکید می کنم که با چاپ جلد دوازدهم «الحیة» تنها نگارش آن پایان یافته، نه هدف و رسالت آن. «الحیة» پاسخی بود به آنچه که زمان می خواست.

این قرآن پژوه ادامه داد: این کتاب به نوعی از دیگر منابع دینی از جمله «صحیفه سجادیه» مظلومیت زدایی کرده است. «الحیة» براساس طراحی پیشین نظام کلان زندگی و پاسخ به بسیاری از مقتضیات زمان شکل گرفته و لذا نه حالت مدخلی دارد و نه مجمعی. «الحیة» به دستگاه فکری است.

دکتر سیدمحسن فاطمی، مدرس دانشگاه هاروارد نیز در آیین نکوداشت دایره المعارف «الحیة» گفت: «الحیة» از یک جنبه یک پروژه خلاق را دنبال می کند.

وی افزود: در «الحیة» یک نگاه خلاق و پرتوان می بینیم که به طرح های به ظاهر معرف در واحه های فکری نگاه می کند. مولفان این کتاب یک نگاه اصیل را دنبال می کنند.

اینجا: آیین نکوداشت دایره المعارف ۱۲ جلدی «الحیة» چهارشنبه ۲۲ اردیبهشت ماه، در هشتمین روز برپایی بیست و نهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، با حضور دکتر سیدعباس صالحی، معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس نمایشگاه کتاب تهران، حجت الاسلام

والمسلمین دکتر محمدعلی مهدوی راد، نویسنده و قرآن پژوه و دکتر سیدمحسن فاطمی، روانشناس و مدرس دانشگاه هاروارد در سرای اهل قلم نمایشگاه کتاب برگزار شد.

صالحی در این نشست گفت: یکی از اتفاقات خوب سال ۹۴ در حوزه نشر، پایان تالیف «الحیة» در عرصه مکتوب و آغاز راه این کتاب در حوزه فرهنگ بود. «الحیة» را با چند ویژگی می توان شناخت. این کتاب تفسیر روایی بسیار خوبی است که هم در قالب بندی و هم از نظر محتوا از بهترین کتاب های حوزه دین است. وی افزود: این کتاب تک نگاری دینی نبوده و یک دایره المعارف اسلامی محسوب می شود. سبک «الحیة» اصلاحی - اجتماعی و نگرش آن جامعه گرا و جامعه ساز است. ویژگی مفهومی «الحیة» این است که حضور متن در آن بیش از حضور مولف به چشم می خورد. کسی که با «الحیة» ارتباط می گیرد، حس می کند که با قرآن مرتبط شده است. این اثر گرچه گزینشگری و ساختار سازی دارد، اما مولف در آن پررنگ تر از متن نیست. این کتاب برای مخاطب اطمینان سازی می کند.

معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: کتاب هایی که در حوزه دین نوشته می شوند، گاهی نگاه تک عنصری به مسائل دارند، اما این کتاب این گونه نیست و در آن عناصر به شکل مجموعه ای به هم پیوسته قرار گرفته اند. در «الحیة» نظام ارتباطی خاصی بین مسائل مختلف وجود دارد که راجع به هر یک از ابعاد آن می توان ساعت ها سخن گفت.

صالحی اظهار کرد: «الحیة» به عرضه عقلانی دین در قالب روایات اسلامی - شیعی و اهل بیت (ع) می پردازد. این کتاب قابلیت عرضه در سطح جهانی را نیز دارد، زیرا «الحیة» برای همه

روش تحلیل محتوایی کیفی

یک متن که دارای پیام باشد، با بررسی بار ارزشی مفاهیم و اصطلاحات و عبارات‌های به کار رفته، می‌توان گرایش‌ها و پیام‌های آن متن را به دست آورد:۹
عناوین مقالات چهار شماره اول مجله «رسالة الاسلام»:

۱. المسلمون امةٌ واحدة محمد علی علویه پاشا
۲. بیان المسلمین شیخ عبدالمجید سلیم
۳. تفسیر قرآن کریم شیخ محمود شلتوت
۴. التثبیت قبل التحکیم علامه کاشف الغطاء
۵. وظیفه الدین فی المجتمع احمد امین
۶. بین القانون الرومانی و الشریعة الاسلامیة محمد شافعی لبنان
۷. وحدة المسلمین حول الثقافة الاسلامیة محمد تقی قمی
۸. فريضة الحج عبد الوهاب خلاف
۹. الی الدین من جدید شیخ محمدرضا شیبی
۱۰. لا خلاف فی الدین الحق محمدرید وجدی
۱۱. الفقه و الفقهاء فی مصر عهد الممالک شیخ عبدالعزيز مراغی
۱۲. مستقبل البشر بعد انقسام الذرة دکتر محمد محمود غالی
۱۳. الیمن منذ ظهور الاسلام قاضی عبدالله جرافی
۱۴. الباكستان فی محیط السیاسی احمد محمد عیسی
۱۵. المغرب الاسلامی محی الدین القلیبی
۱۶. من الادب الغربی - مولد عبقریة مصطفی طه حبیب

شماره ۲:

۱. تفسیر القرآن الکریم شیخ محمود شلتوت
۲. الحرية و الاخاء و المساواة محمد حلّی عیسی
۳. اساس الاسلام احمد امین
۴. کیف یسایر الفقه الاسلام تطور المسلمین عبد الوهاب خلاف
۵. الشخصية المحمدية محمد فرید وجدی
۶. الفقه السیاسی عند المسلمین محمد شافعی لبنان
۷. الفقه و الفقهاء فی مصر عهد المالیک شیخ عبدالعزيز مراغی
۸. الدین و الدولة فی مشروع الزکاة محمد محمد المدني
۹. نشأة الروایة عند العرب محمد فؤاد السید
۱۰. دنیا الذرة محمد محمود غالی
۱۱. زید بن علی عبدالله الجزاقی
۱۲. اندونیسیا احمد محمد عیسی
۱۳. الاسلام فی آمریکا محمد علی الحومانی

شماره ۳:

۱. تفسیر القرآن شیخ محمود شلتوت
۲. الاسلام - الازهر - التقرب محمد عبداللطیف دراز
۳. الاجتهاد فی الشریعة بین السنة و الشیعه علامه کاشف الغطاء
۴. التسامح الدینی فی الاسلام احمد امین
۵. رمضان علامه هبة الدین شهرستانی
۶. الشخصية المحمدية محمد فرید وجدی
۷. امة واحدة و ثقافه واحدة محمد تقی قمی
۸. الفقه السیاسی عند المسلمین شیخ عبدالعزيز مراغی
۹. امالی المرتضی شیخ ابی محمد عرجاوی
۱۰. لاتنازوا بالانقلاب شیخ عبدالکریم جهمان
۱۱. اقتراح علی الازهر شیخ عبدالعزيز محمد عیسی
۱۲. التاريخ و التقرب دکتر محمود فیاض
۱۳. من احادیث الجد فی باریس دکتر محمد یوسف موسی
۱۴. ماذا تخبر نواة الذرة للانسان محمد محمود غالی
۱۵. رحلة الی ایران دکتر یحیی الخشاب

شماره ۴:

۱. تفسیر القرآن الکریم شیخ محمود شلتوت
۲. الاجتهاد فی الشریعة شیخ المراهی
۳. الی جماعة التقرب سید محمد صادق صدر
۴. حکم الشریعة فی استبدال النقد بالهدی محمود شلتوت
۵. کلمات فی العلم و الدین محمد فرید وجدی
۶. فريضة الحج شیخ محمد محمد المدني
۷. القومية الاسلامیة دکتر محمود فیاض
۸. امالی المرتضی شیخ محمد العرجاوی

رسالت تطبیقی دو مجله:

رسالة الاسلام و مکتب اسلام

حجت الاسلام والمسلمین دکتر سید محمد ثقفی

۷. عرب قبل از اسلام جعفر سبحانی
۸. افزایش ثروت موسی صدر
۹. سید مرتضی علی دوانی
۱۰. چرا دربارهٔ دین تحقیق کنیم ناصر مکارم شیرازی

شماره ۵:

۱. پس از چهار ماه ناصر مکارم شیرازی
۲. سیارات حسین نوری
۳. رسوایی مطبوعات ناصر مکارم شیرازی
۴. اخلاق هدف است یا وسیله مرتضی جزایری
۵. توزیع ثروت، ارزش اضافی موسی صدر
۶. اوضاع عرب و مردم در ایران جعفر سبحانی
۷. سپاه توحید و جمعیت بت پرست محمد واعظزاده
۸. فلسفه احکام مجدالدین محلاتی
۹. سید رضی علی دوانی
۱۰. زندگی صحیح اجتماعی فقط در سایهٔ ایمان ناصر مکارم شیرازی

شماره ۶:

۱. در راه تشکیل یک جامعهٔ سعادت مند ناصر مکارم شیرازی
۲. کهکشان، سحابی، وسعت جهان حسین نوری
۳. خودکشی ناصر مکارم شیرازی
۴. عنصر یهود و حکومت جوان اسلام محمد واعظزاده
۵. در جستجوی حقیقت محمد حسین بهشتی
۶. آمار مسلمانان جهان موسی صدر
۷. دموکراسی جهان معاصر اسلام جعفر سبحانی
۸. شیخ طوسی علی دوانی
۹. تربیت و تکامل مرتضی جزایری
۱۰. اجتماع و گناه مجدالدین محلاتی
۱۱. هدف دین

چنانچه ملاحظه می‌کنید موضوع مقالات نشان می‌دهد مجله مکتب اسلام، فقط درباره معارف اسلام از زمینه تفسیر عقاید در تاریخ اسلام، تاریخ مسلمین، اقتصاد، حقوق، تراجیم و تربیت اسلامی به قلم دانشمندان و نویسندگان آن مطرح می‌شوند. گرچه مقالات اجتماعی، بیشتر تحریر یافته‌است، اما هدف عمدهٔ نویسندگان بازگویی معارف اسلامی به زبان روان و عموم فهم برای مخاطب فارسی‌زبان دنیای اسلام می‌باشد.

بخش پایانی

از این جهت برخلاف مجله رسالة الاسلام که نخبگان، مخاطبان آن می‌باشد، خوانندگان مکتب اسلام عموم مسلمانان فارسی‌زبان است که علاقمند به آموزش اسلام هستند. لذا مجله مکتب اسلام، یک مجله ترویجی به حساب می‌آید: علاوه نویسندگان مکتب اسلام، فقط همان تعداد معدود از دانشمندان اسلامی است که در هر شماره مقاله آنها چاپ می‌شود، برخلاف رسالة الاسلام که از نویسندگان متنوع از همه اقشار جهان اسلام استفاده کرده‌است.

نتیجه:

مجله رسالة الاسلام، بیشتر:

۱. فقهی، اجتماعی و علمی است؛
۲. مجله پژوهشی است؛
۳. مخاطبان: نخبگان جامعه اسلامی از هر ملیتی که باشد؛
۴. تنوع نویسندگان از همه اقشار دانشمندان اسلامی. مجله مکتب اسلام:
۱. عقاید و معارف اسلامی در زمینه‌های تفسیر، تاریخ، عقاید، تراجیم و...؛
۲. ترویجی؛
۳. نویسندگان معین و معدود؛
۴. مخاطبان: عموم فارسی‌زبانان که علاقمند به

آموزش اسلام دارند؛

۵. در برخی از سال‌ها، تعداد شمارگان مکتب به ۱۱۰ هزار در ماه رسید.۱۰
- به هر ترتیب، این دو مجله، هر کدام در زمینه خود، خلأیی را در جامعه اسلامی پاسخ گفته‌اند و تحول و دگرگونی قابل توجهی در میان مسلمین ایجاد کرده‌اند. جزاهم الله عن ایمانهم خیر الجزاء

و السلام

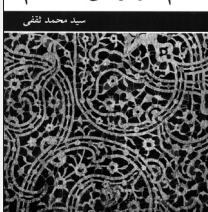
پی نوشت:

۹. دکتر فرامرز رفیع‌پور، تکنیک‌های خاص تحقیق در علوم اجتماعی، صفحه ۱۱۲، شرکت سهامی انتشار، چ هفتم، ۱۳۸۹.
۱۰. بسیار قابل توجه بوده است در حالی که «رسالة الاسلام» در تعداد معینی که نخبگان آن را دریافت می‌کردند چاپ می‌شد و این تحول بزرگی در جامعه است.

نظام دموکراسی در اسلام

نظام دموکراسی در اسلام

سید محمد ثقفی

کرده و مورد نقد قرار می‌دهد. ۵- از دیدگاه‌ها و تئوری‌های اندیشه روزان اسلامی و دانشمند معاصر: از امام خمینی (ره) گرفته تا دکتر مهدی حائری یزدی در دو طرف طیف نظریه پردازان حکومت اسلامی، بحث می‌کند و مورد ارزیابی قرار می‌دهد. ۶- در بخش بعدی تمایز دموکراسی اسلامی با دموکراسی غربی و ویژگی‌های

هر یک بحث می‌شود. ۷- و سرانجام از اخلاق و دموکراسی یا به عبارت روشن‌تر و صحیح‌تر اخلاقی دموکراسی و یا دموکراسی اخلاقی بحث می‌شود. اصولاً نظام حکومتی اسلام، دقیقاً در نظام اخلاقی آن - که متأسفانه امروز مورد غفلت قرار گرفته است - خلاصه می‌شود. و در فصل دوم - بحث اجتماعی - تئوریک - سکولاریسم و دینی شدن و ریشه فرهنگ عمیق مذهبی در جامعه ایران و حکومت متناسب با آن بحث به عمل آمده است.

لازم به تذکر است که کتاب با مقدمهٔ عالمانه دکتر مقصود فرارستخواه، در تقارب دو مفهوم دموکراسی و مذهب، تزیین یافته است. مطالعه کتاب را به خوانندگان، صاحب نظران و دانشجویان توصیه می‌نمایم و توفیق مؤلف را در تولید آثار مفید دیگر آرزو مندیم.

تلفن مرکز پخش تهران:

۸۱- ۶۶۹۵۹۶۸۰ و ۵۱- ۶۶۰۰۰۵۱

تازه‌ترین کتاب حجت الاسلام و المسلمین آقای دکتر سید محمد ثقفی است که از سوی انتشارات «جامعه شناسان» به بازار آمده است و در اختیار دانشجویان و محققان قرار گرفت.

کتاب در نوع خود کتاب جالبی است که درباره دو مفهوم دموکراسی به عنوان «روش» و اسلام به عنوان «مکتب» بحث می‌کند و نظام دموکراسی دینی را به عنوان

مقبول ترین نظام در جهان کنونی درباره حکومت‌های معاصر جهان اسلام معرفی می‌نماید.

کتاب از چندین فصل (هر فصلی از چندین بخش) ترکیب یافته است:

۱- ابتدا درباره تاریخ دموکراسی در دنیای باستان - یونان و روم - و نظام حکومتی در ایران قبل از اسلام بحث می‌کند.

۲- در بخش دوم درباره دموکراسی (ریشه‌های مفهوم و مبادی و اصول آن در حکومت پیامبر در مدینه) و در متون دینی (قرآن کریم) بحث می‌نماید.

۳- در بخش دیگر، روش حکومتی امام علی و روش‌های مطرح شده در نهج البلاغه را درباره نمونه مردمی‌ترین حکومت دینی، مورد بحث قرار می‌گیرد.

۴- در مباحث بعدی، از دیدگاه‌های سیاسی - دینی دو حزب حاکم در دوره پیروان انقلاب اسلامی - تفکیک گرایان انجمن حجتیه - و «نهضت آزادی ایران» به ویژه بعد از تجدیدنظرطلبی مرحوم مهندس بازرگان بحث

بود، ضمن تشکر از برگزاری مراسمی برای استاد اوستا گفت: او کسی بود که ژان پل سارتر، از بزرگان فلسفه غرب، در بزرگداشت او در سوربن از مهرداد اوستا به عنوان متفکری بزرگ از شرق یاد کرد.

محمدحسین رحمانی با اشاره به اینکه استاد اوستا از استادان برجسته دانشگاه در زمان خودش بود، ادامه داد: او استاد پرکاری بود که خودش را در دانسته هایش محدود نمی کرد و برای کسب دانش به کشورهای مختلف نیز سفر می کرد.

رحمانی اضافه کرد: استاد اوستا در شعرهایش، تنوع موضوعی زیادی دارد و به جرات می توانم بگویم حتی یک مصراع درجه دو و یک مضمون تکراری در اشعارش ندارد. اگر کتاب شاعران بزرگ را ورق بزیم می بینیم که چقدر مضامین و حتی ابیات در بین آن ها تکرار شده اما در اشعار اوستا چنین موضوعی را نمی بینیم و این امتیاز کوچکی نیست.

برادر زنده یاد مهرداد اوستاگفت: او بنیان گذار روش تحقیق در زیبایی شناسی و اصول و فلسفه ادیان و مذاهب بود. او هم ادیب بود، هم نویسنده ای که کتابی مانند تیرانا را دارد که نثر او شگفت انگیز است، هم متفکر بود و هم به موسیقی تسلط داشت. با همه این ها، به نظر می رسد او به قدری که شایسته است شناسانده نشده و مهجور واقع شده است.

رحمانی افزود: درست است که او را بیشتر به عنوان قصیده سرا می شناسند اما تبحر او تنها در قصیده خلاصه نمی شد. او شخصیت بزرگی بود که برای زنده نگه داشتن یاد این شخصیت های بزرگ باید اقدامات بیشتری انجام دهیم و امیدوارم در ادامه چنین باشد.

منبع: حوزه هنری

یادی از استاد مهرداد اوستا

نیاز جامعه ادبی به دانش اوستا

علیرضا قزوه، با اشاره به اینکه زنده یاد مهرداد اوستا بر گردن همه ما حق استادی دارد، گفت: چند سال است کمتر از این شاعر بزرگ یاد شده و در حق او کوتاهی می شود، با این حال بر کسی پوشیده نیست که او حق بزرگی بر گردن شعر انقلاب دارد.

مدیر مرکز آفرینش های ادبی حوزه هنری در بخش دیگری از سخنان خود گفت: نام استاد اوستا، برای تمام اهالی ادبیات ایران نام شناخته شده و بزرگی است و خوشحالیم که امروز با حضور خانواده آن شاعر مرحوم، به مناسبت سالگرد درگذشت او در اینجا گرد هم آمده ایم تا خاطراتی از او بشنویم و باز هم از محضر این مرد بزرگ نکته هایی بیاموزیم؛ چرا که بخشی از ادبیات ما را خاطراتی تشکیل می دهند که لازم است در تاریخ ادبیات معاصر هم این خاطرات ثبت شوند.

وی افزود: بی شک اگر بخواهیم تذکره ای از شعر انقلاب تدارک ببینیم، استاد مهرداد اوستا درصدر این تذکره قرار می گیرد و خاطرات خوبی از او هست که بسیار خواندنی هستند. با این حال، ای کاش زنده یاد اوستا امروز در کنار ما بود چرا که علامه و چند دانشی بودن او امروز بیش از همیشه نیاز جامعه ادبی ماست.

«تیرانا» کتای که همه ما عاشقش هستیم

سهیل محمودی، شاعر، درباره استاد اوستاگفت: من آدم بزرگی نیستم اما این خوشبختی را داشته ام که از هجده سالگی آدم های بزرگ بسیاری در زندگی ام دیده ام و شک ندارم تا امروز کسی را به جهت دانایی و خرد و فضیلت در حوزه اخلاق و ادبیات به بزرگی استاد اوستا دیده باشم.

وی گفت: استاد اوستا را باید در دو ساحت مورد دفاع و تمجید قرار داد، یکی وجه شاعری و ادبیات و دیگری وجه انسانی و صفای باطن.

محمودی اضافه کرد: من یادداشتی درباره قصیده های استاد نوشته ام و اینکه قصیده سرایی آیا در دوره و زمانه ما دوره اش گذشته است یا اینکه در همین دوران

بزرگداشت زنده یاد مهرداد اوستا، با حضور چهرهای شاخص ادبی، در سالن سلمان هراتی حوزه هنری برگزار شد. در این مراسم که به مناسبت سالگرد درگذشت این شاعر معاصر تشکیل شده بود، افرادی همچون محسن مومنی شریف رئیس حوزه هنری، علیرضا قزوه مدیر مرکز آفرینش های ادبی حوزه هنری، محمود حبیبی کسبی، سهیل محمودی، عبدالجبار کاکایی، مرتضی امیری اسفندقه و بسیاری از شاعران دیگر و همچنین خانواده زنده یاد اوستا حضور داشتند.

از اوستا غافل شدیم

حسن مومنی شریف در این مراسم گفت: احساس می کنم نسبت به استاد اوستا و جایگاه او غفلت شده، از این بابت به سهم خود از خانواده این شاعر عذرخواهی می کنم و امیدوارم چنین جلساتی مقدمه ای باشد برای اینکه با حضور اساتید، این حق ادا شود و او را بیش از پیش به جوانان معرفی کنیم.

رئیس حوزه هنری افزود: به دلایلی که همه می دانیم، افرادی تصمیم گرفتند از زمانی که استاد اوستا به انقلاب ایمان آورد و همراه مردم شد، او را نبینند، این ظلم در حق او انجام گرفت و شاید ما هم با سکوت و بی اعتنایی، به این تصمیم دامن زدیم.

وی با اشاره به اینکه هرگاه نام مهرداد اوستا به میان می آید از این ظلم غصه دار می شوم، گفت: من کتاب های او را خوانده و معتقدم از همگنان خودش چه در گذشته و چه در زمان حال یک سر و گردن بالاتر است. با این حال کمتر به ایشان پرداخته شده و نیاز است ویژگی های شخصیتی و ادبی او را معرفی کنیم.

مومنی شریف ضمن اشاره به ماجرای دیدار رهبر انقلاب و استاد اوستا، افزود: لازم است در انتشار آثار مهرداد اوستا فعال تر باشیم و در معرفی آثار این شاعر برای نسل جوان همت شود؛ چراکه او نه تنها یک شاعر بلکه استاد و اسوه اخلاق، رفتار و سلوک نجیبانه و متواضعانه ای بود که باید سرمشق ما باشد.

رونمایی از تازه‌های نشر وزارت امور خارجه با حضور معاونان دکتر ظریف

و دیپلماتیک از دولت اصلاحات: سید محمد صدر – ۱۳۷۶» پرداخت و گفت: در ایران آنطور که باید به بیان تاریخ شفاهی توجه نمی‌شود، در صورتی که در کشورهای دیگر اینگونه نیست.

وی افزود: در ایران بعد از انقلاب تاریخ شفاهی و نوشتن کتاب در این زمینه آغاز شد، اما در وزارت خارجه یک سال است که به امر پرداخته شده است.

صدر دیپلماسی و دیپلمات را ذاتا محافظه کار خواند و گفت: محافظه کاری لازمه کار دیپلمات است، چرا که کارش مرتبط با امنیت ملی کشور است. به همین دلیل شاید تاکنون آنطور که باید به خاطره نویسی در ایران توجه نشده است.

وی با بیان اینکه بخشی از دیپلماسی تئوریک است، یادآور شد: اما عمده آن را باید در صحنه عمل آموخت که چگونه باید رفتار کرد. لازمه بودن کتاب تاریخ شفاهی، شجاعت، صراحت و صداقت است و نویسنده باید با صداقت اشتباهات خود را نیز بیان کند تا دیگران از آن درس بگیرند و همچنین به منتقدان فرصت نقد داده شود تا موجب پیشرفت در این امر شود.

سید عباس عراقچی معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت خارجه که کتاب «دیپلماسی آب‌های فرامرزی و نظام بین‌الملل؛ درس‌هایی برای سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران» را به رشته تحریر درآورده در سخنانی در خصوص کتاب خود گفت: خیلی برای من جالب بود که امروز از کتابی رونمایی کنیم که موضوع آن کمبود آب است و ما در این روز شاهد شدیدترین باران باشیم.

وی افزود: کمبود آب در جهان از زمانی شروع شد که من ۱۰ سال پیش در اداره مرزی وزارت خارجه مشغول بودم و با توجه به مشکلاتی که در خصوص آب‌های مرزی مشترک داریم به ویژه با کشور عراق، علاقه من به این موضوع از آن زمان شروع شد و به جمع آوری مطالبی در این خصوص پرداختم.

وی افزود: بعد از آن زمانی که در ژاپن بودم در سفری

هم کسانی بوده‌اند که سخن و منظر امروز را در قصیده بیان کرده باشند؟ بی شک ملک الشعرای بهار و استاد اوستا مثال نوآوری در قصیده و موفقیت در سرودن این سبک شعری در دوران معاصر هستند. بلا تردید آنچه که در نوآوری سخن و زیبایی و ظرافت در قصیده می دانیم پس از ملک الشعرا در اشعار استاد اوستا دیده می شود و شاید بهتر باشد بگویم به اوج می رسد.

سهیل محمودی با اشاره به کتاب «تیرانا» نوشته استاد اوستا افزود: تیرانا کتابی است که همه ما عاشق آن هستیم و کتاب بالینی مان بوده و با آن خاطره داریم. خوشبختانه این کتاب در حوزه هنری تجدید چاپ شده است. یک بخش هایی از کتاب تیرانا که به نثر است به بهترین شعرهای آهنگین شاملو پهلو میزند.

آثار اوستا نشانه شخصیت بزرگ اوست

در ادامه این مراسم، مرتضی امیری اسفندقه نیز درباره این شاعر گفت: من استاد اوستا را ندیده ام و تعریف او را از دیگران شنیده ام، اگرچه جای درد و دریغ است که از نزدیک با این استاد آشنایی ندارم اما می خواهم بگویم بسیاری از شاعران دیگر را نیز ندیده ام مانند حافظ، سعدی، مولانا و ...

وی ادامه داد: اما این شخصیت های بزرگ را از طریق آثارشان شناخته ام، درباره استاد اوستا نیز خاطرات بسیار خوبی نقل شده و در خلال آثارش می توان به شخصیت بزرگ او پی برد. بیت های دردمند، ارجمند و ارزشمند مهرداد اوستا در کمین آیندگانی هم هست که با او آشنا خواهند شد و از آثارش لذت می برند.

اسفندقه گفت: همان قدر که خود شاعر ارزش و احترام دارد، فکر می کنم همسر شاعر نیز از ارزش بسیاری برخوردار است؛ چرا که او بزرگواری و درک و بخشندگی دارد که آن را در یک شاعر بزرگ تقویت می کند.

اوستا، متفکر بزرگ شرق از نگاه سارتر بود

برادر زنده یاد مهرداد اوستا نیز که در مراسم بزرگداشت این شاعر بزرگ در حوزه هنری حاضر شده

که آقای قالیباف به آنجا داشت متوجه شدم که ژاپنی‌ها پروژه‌ای برای جلوگیری از هدر رفت آب در شبکه شهری دارند که این میزان ۲۰ درصد بود و در برنامه‌ای چند ساله این میزان را به ۲٫۵ درصد رسانده بودند.

معاون وزیر خارجه با بیان اینکه میزان هدر رفت آب شهری در ایران هم اکنون ۳۰ درصد است که این امر به برخی از مشکلات آب رسانی لوله کشی و گاها فرهنگی مربوط می‌شود، عنوان کرد: مشکل کمبود آب جدی است و عدم دسترسی مردم به آب شیرین تبعات بسیاری را خواهد داشت از جمله فقر. همه شما از جنگ آب شنیده‌اید و این موضوع جدی است.

عراقچی مدیریت آب‌های فرامرزی را موضوعی جدی خواند و گفت: ما نمونه‌های زیادی در جامعه بین‌الملل از آب‌های فرامرزی داریم، اما بیشتر از آنکه آب‌های فرامرزی بهانه‌ای برای جنگ بشود، موضوعی برای همکاری شده است.

به گفته وی باید به عنوان کشوری که در منطقه خشک واقع شده توجه ویژه‌ای به این موضوع داشته باشیم.

معاون وزیر خارجه گفت: باید جایگاه ویژه‌ای به دیپلماسی آب در جمهوری اسلامی ایران داد.

وی در تشریح فصل‌های این کتاب عنوان کرد: فصل اول بحث تئوریک است و جایگاه دیپلماسی آب، فصل دوم به نمونه‌ای از آب های فرامرزی در آفریقا می‌پردازد، فصل سوم به آب‌های فرامرزی ایران و فصل چهارم به درس‌هایی برای سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران پرداخته است.

ابراهیم رحیم‌پور معاون آسیا و اقیانوسیه وزارت خارجه که کتاب «خاطرات دوران سفارت» را به رشته تحریر درآورده نیز در ادامه این مراسم به ایراد سخنرانی پرداخت و گفت: تعدادی افراد سنگی را در چاه شورای امنیت انداختند و آقای ظریف و تیم‌شان این مشکل را با مذاکره حل کردند. آنچه دکتر عراقچی نوشته‌اند آب بود و انشاءالله در مورد نان هم می‌نویسند که با مذاکره توانستند مشکلات را حل کنند.

وی افزود: دیپلمات پل آخر روابط با هر کشور است و این پل نباید با شعار و حرف‌های تند و نظامی‌گری خراب شود. دیپلمات باید از تندروی اجتناب کند و شغل ما شغل ملایمی است و دیپلمات باید رفتارش معتدل باشد.

الهه کولایی نیز به تشریح کتابی که به رشته تحریر درآورده پرداخت و گفت: تا زمانی که اتحاد جماهیر شوروی بود خزر یک دریاچه بود، اما پس از فروپاشی بهربرداری از این دریاچه به مسئله‌ای مهم تبدیل شد. وی افزود: این دریاچه به دلیل وجود منابع انرژی در داخل و اطرافش اهمیت فراوانی یافته و ایران در مسیر مستقیم دسترسی به آن قرار دارد.

حسین طالشی‌صالحانی رئیس اداره نشر وزارت امور خارجه پیش از این در گفت‌وگویی از حضور پررنگ این انتشارات در نمایشگاه کتاب تهران خبر داده بود.

رئیس اداره نشر وزارت امور خارجه گفت: آثار ارائه شده در این نمایشگاه در زمینه برجام، گروه‌های تکفیری (داعش) و نیز مسئله فلسطین همراه با خاطرات دیپلمات‌های ایرانی از جمله آثار تالیفی قابل توجه هستند

طلشی‌صالحانی با اشاره به برخی عناوین مهم‌ترین آثاری که در نمایشگاه عرضه خواهد شد، اظهار داشت: «آسیب‌شناسی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در آسیای مرکزی؛ مطالعه مودری قرقیزستان»، «ژئوپلیتیک جدید ایران از قزاقستان تا گرجستان»، «ریشه‌های تجدید حیات خلافت اسلامی (داعش) و تاثیر ژئوپلتیک آن»، «ایران روسیه و چین در آسیای مرکزی»، «حقوق بین‌الملل عمومی»، «سیاست خارجی آمریکا در آسیای مرکزی»، «کتیبه‌های خیره، تحلیل ابزارها و روش‌های ممنوعه در جنگ از منظر اسلام و حقوق بشر دوستانه»، «مسئولیت کیفری صلح‌بانان سازمان ملل متحد»، «ایالات متحده تکنولوژی شیل و خاور میانه» از آثاری هستند که در غرفه نشر وزارت خارجه ارائه می‌شوند.

۳- انگلیسی‌های سگ، بیرون بروند

من در مدت اقامت چند هفته‌ای در تهران چهار مرتبه با آیت‌الله کاشانی ملاقات داشتم. اولین ملاقات من با آیت‌الله به وسیله دکتر محمد فاطمی سردبیر روزنامه باختر امروز که ملی شدن صنعت نفت برای اولین بار از سوی او مطرح شد، انجام گرفت... وقتی که در «خیابان شاه» سوار تاکسی شدم، آدرس منزل آیت‌الله را به راننده دادم. راننده تاکسی نخست، نگاه تندی به من انداخت و با صدای بلند گفت: تو می‌خواهی بروی منزل آیت‌الله؟ پس چرا نمی‌گویی: برو منزل آیت‌الله؟ منزل آیت‌الله دیگر آدرس نمی‌خواهد! بعد راننده تاکسی با صدای آهسته گفت: آقای من! ببخشید من با شما تند صحبت کردم، سزاوار نبود با کسی که می‌خواهد، نزد آیت‌الله برود با صدای بلند سخن بگویم.

مقابل منزل آیت‌الله تاکسی نگه داشت، در آنجا، سه راهنما منتظر من بودند همراه آنها به اندرون منزل آیت‌الله راه یافتیم. از دالان‌های باریک و کوچک، عبور کردم تا به اطاق نماز آیت‌الله کاشانی رسیدم. در مسیر راه به اطاق آیت‌الله، صدها جفت کفش از همه جور، در قسمت بیرون دیده می‌شد و از وجود این همه کفش، کثرت جمعیت در داخل اطاق‌ها روشن می‌شد. وقتی داخل اطاق شدم، پیرمردی ریش سفید با عمامه سیاه که در صدر مجلس نشسته بود نظرم را به خود جلب کرد. این پیرمرد که چهره‌اش بیش از هفتاد سال را نشان می‌داد، همان آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی بود. در همان لحظه ورود به اطاق فشار دستی را بر کتف خود احساس کردم که مرا به نشستن دعوت می‌کرد، نخست دم در اطاق نشسته بودم و سپس آهسته آهسته روی زانو، به آیت‌الله نزدیک شدم سپس متوجه شدم که طبق آداب و رسوم می‌بایستی همین طور به آیت‌الله نزدیک شد. نفس‌های گرم و مؤمن همراه چشمان پرچادبه مردان ریش‌دار و بخار استکان‌های چایی که هر ده دقیقه به عنوان پذیرائی، بین افراد دور می‌زد، فضای اطاق را گرم و داغ کرده بود...

آثار هوش و ذکاوت در چشمان آیت‌الله می‌درخشید. او در حالی که تبسم شیرین و آرامی بر لبه‌هایش نقش بسته بود، نگاهی به من کرد و به زبان عربی، ولی با لهجه فارسی سخن آغاز نمود: «مرا معذور بدانید که این طور با شما صحبت می‌کنم، من به زبان عربی تسلط کامل دارم، ولی هنگام سخن می‌تسم فهم آن برای شنوندگان مشکل باشد»... سپس از من پرسید: در ایران چه دیدی؟ گفتم: در واقع من چیزی ندیده‌ام و از وقتی که وارد ایران شده‌ام، هر چه صبح شنیدم عکس آن را بعد از ظهر می‌شنوم و هر چیزی را که کسی با سوگند به من می‌گوید، دیگری آن را با سوگندهای غلیظ‌تر تکذیب می‌کند و من نمی‌دانم وقتی که به مصر برگردم، اگر از من بپرسند حقیقت ایران چیست، در پاسخ آنها چه بگویم؟

آیت‌الله خندید و در حالی که قیافه اش تغییر می‌کرد و نگاهش، کم کم حالت جدی می‌گرفت، در جواب من با قاطعیت تمام گفت: می‌خواهی حقیقت را در یک جمله بگویم؟ ما می‌خواهیم انگلیس‌های سگ را از کشور خود بیرون کنیم. بله، ما می‌خواهیم، انگلیسی‌های سگ کشور ما و همه کشورهای اسلامی را ترک کنند!!

آیت‌الله افزود: انگلیس‌های سگ، استقلال ما را از بین بردند همانطور که قرآن را از ما گرفتند. اکنون قرآن کجاست؟ و احکام قرآن... بعد اشاره کرد به قلمش که روی سجاده اش قرار داشت و گفت: بنویس... از قول من به دولت‌های اسلامی برسان: ابوالقاسم کاشانی خدمتگزار اسلام و مسلمان‌ها، می‌گوید: هیچ کار شما استوار نمی‌گردد، مگر اینکه زندگی خود را بر پایه‌های قرآن استوار سازید... انگلیسی‌های سگ، قرآن ما را دزدیده‌اند...

آنگاه آیت‌الله از من پرسید: تو گلاستون را می‌شناسی؟ او، یک سگ انگلیسی بود. نخست وزیر انگلیسی‌های سگ هم بود او می‌گفت: «تا روزی که قرآن در بین امت‌های اسلامی وجود دارد راه برای

انگلیس بسته است، برای سرکوب کامل آنها، باید قرآن را از آنها گرفت» و بالاخره گلاستون سگ و ایل و تبارش، کوشیدند تا قرآن را از ما گرفتند.

چهره طوفانی آیت‌الله، رو به آرامش نهاد و لبخند آرامی صورت او را زینت بخشید و افزود: «به زودی یاران خیانت‌کار انگلیس می‌میرند و دستشان کوتاه می‌شود. همین دو روز پیش دست یکی از آنها کوتاه شد و بقیه هم باید منتظر باشند. اعدام رزم آرا به توفیق و الهام از خداوند صورت گرفت، تا اینکه مرگ او پند و عبرتی باشد برای افراد سست ایمانی که قاطعیت ندارند»...

سپس آیت‌الله با حالت تندتر و عزم و اراده گفت: «به زودی نفت ایران ملی می‌شود، به زودی نفت ملی می‌شود تا اینکه هر قطره نفتی که از خاک ایران استخراج می‌شود ملک خاص خود ایرانی باشد بدون هیچ شریکی!...»

سخن ساعتی پیرامون مسائل ایران دور زد و بعد آیت‌الله از کشورهای اسلامی سخن به میان آورد و پرسید: «حال مفتی بزرگ ما چه طور است؟» بعد با نگاه اشتیاق و احساس گفت: چقدر آرزو دارم که حاج امین الحسینی به ایران بیاید.

بعد از دو ساعت، اطاق آیت‌الله را ترک کردم و این نخستین دیدار من با آیت‌الله بود.

۴- گله آیت‌الله از «اخبار الیوم»

دومین دیدار من با آیت‌الله قصه عجیبی دارد! مصاحبه اول خودم را با آیت‌الله، ضمیمه وضع و اخبار تهران، برای درج در روزنامه «اخبارالیوم» فرستاده بودم. اتفاقاً روزنامه پس از انتشار در قاهره، به تهران رسیده بود و روزنامه‌های عصر تهران، قسمت‌هایی از آنرا درج کرده بودند و من در آن روز، با هواپیما به قصد بازدید کوتاهی از استان‌های گیلان و مازندران، تهران را ترک نموده بودم ولی ساعت ۸ شب همان روز برگشتم...

با خستگی کامل و بیش از اندازه، وارد هتل می‌شدم که شش یا هفت نفر از افراد ریش‌دار را دیدم که به نظرم رسید بعضی از آنها را قبلاً در جای دیگری دیده بودم و با اندک تأملی دریافتم که بعضی از آنها را قبلاً در منزل آیت‌الله کاشانی دیده‌ام. یکی از آنها به سوی من آمد و در حالی که چشم‌های جامدش هیچگونه حالت و تعبیری نداشتند، گفت: آیت‌الله می‌خواهند هم اکنون تو را ببینند!! با لحن اعتدال گفتم: من خسته و کوفته هستم، چه بهتر که فردا صبح خدمت ایشان برسم؟ این بار چشمان او حالت اصرار به خود گرفت و گفت: آیت‌الله می‌خواهد همین الان تو را ببیند و ما سه ساعت است که منتظر شما هستیم!!

ظاهراً چاره‌ای نبود! همگی سوار اتومبیل شدیم و به طرف منزل آیت‌الله کاشانی به راه افتادیم. در بین راه همان مرد، با لحن تندی به من گفت: چگونه فرد مسلمان‌ی مثل شما کاری می‌کند که موجب رنجش آیت‌الله می‌شود؟! گفتم: آیا من کاری کرده‌ام که باعث رنجش آیت‌الله شده است؟ گفت: بعضی از مطالبی را که نوشته‌ای ایشان نپسندیده‌اند! با ناراحتی گفتم: نوشته‌های من کجا است؟ گفت بعضی از مطالب را روزنامه‌های عصر به زبان فارسی ترجمه کرده‌اند و خود روزنامه «اخبارالیوم» هم به دست آیت‌الله رسیده است!

اتومبیل مقابل منزل آیت‌الله توقف کرد همراه نگهبانان، پیاده شدیم و در حالیکه احساس سرگیجه می‌کردم، وارد دالان و دهلیزهای پر پیچ و خم منزل آیت‌الله شدم!

من مطمئن بودم چیزی که موجب خشم آیت‌الله باشد نوشته‌ام، ولی آیا روزنامه «اخبارالیوم» مطلبی را از منبع دیگری نقل نکرده که باعث ناراحتی آیت‌الله باشد؟! و اگر اینطور باشد من چه باید بکنم؟ و بالاخره از میان صدها جفت کفش رنگارنگ عبور کرده و وارد اطاق شدم در حالیکه قلبم به سختی میزد، ولی چه کار می‌توانستم بکنم؟.

استقبال آیت‌الله از من دوستانه بود، ولی کاملاً احساس کردم که چیزی در درون دارد که او را ناراحت ساخته است. تصمیم گرفتم که سخن را من آغاز بکنم و گفتم:

هیکل و ایران

استاد سید هادی خسروشاهی

مثل اینکه حضرت عالی در مورد «اخبارالیوم» نظراتی دارید؟... آیت‌الله یک نسخه از روزنامه «اخبارالیوم» را از زیر گوشه تشکچه خود بیرون آورد و به سطر اول آن اشاره کرد و آهسته در گوش من گفت: «تو می‌گویی که من، حاکم بر موقعیت تهران هستم! آیا نفوذ من از تهران تجاوز نمی‌کند؟ چرا کلمه «ایران» را به جای «تهران» به کار نبرده‌ای؟» در اینجا احساس می‌کردم که یواش یواش آرامش به قلب من بر می‌گردد...

با لبخند گفتم: «آیا همه مشکل همین است؟ من قصدم از تهران به عنوان پایتخت، همه ایران است و این به عقیده من درست است.» آیت‌الله اندکی سکوت کرده و سپس با لبخند گفت: چرا مطلب دیگری هم هست! بعد صفحه سوم «اخبار الیوم» را باز کرد و گفت: اینجا نوشته‌ای که کلمات از دهان من سست و بریده و جویده خارج می‌شد؟

گفتم: من هرگز چنین نگفته و اینجور ننوشته‌ام و سپس روزنامه را از دست آیت‌الله گرفتم و سطرهای آن را مرور کردم تا به مطالبی که آیت‌الله را برانگیخته بود رسیدم و به آیت‌الله گفتم من نوشته‌ام «کلمات به آرامی از دهان آیت‌الله بیرون می‌آید» و مقصود من این بود که اعتماد به نفس و راستی و امید را در سخنان شما ترسیم کنم... این متن نوشته من در روزنامه است.

آیت‌الله گفت: اگر اینطور باشد پس در ترجمه فارسی آن اشتباهی رخ داده است و سپس با تبسم شیرین خود دستش را دراز نمود به علامت مهربانی بر شانه من گذاشت. سپس مردی که مرا از هتل نزد آیت‌الله آورده بود با صدای بلند صدا کرد و گفت: برادر مسلمان ما تقصیری ندارد! من گفتم: مگر برادر مسلمان شما متهم بود؟ در این اثناء یک نفر از خبرخواهی با آرنج خود به پهلوی من زد و آهسته گفت چیزی نگوی!... خدا را شکر کن که به خبر و خوشی تمام شد.

آیت‌الله برای بار دوم و به عنوان دلجوئی با دست خود کتف مرا نوازش دادو گفت «الحمدالله» و به دنبال آن صدها حنجره با هم گفتند «الحمدالله!» و وقتی به دقت نگاه کردم، دیدم که چشمان همه آنها، با محبت و دوستی، به من می‌نگرد!

۵- مهم‌ترین شخصیت عصر...

سومین دیدار من با آیت‌الله، روزی بود که «سفتون دیلمر» خبرنگار معروف روزنامه «دیلی اکسپرس» انگلیسی خود را برای مصاحبه با آیت‌الله آماده می‌کرد. آیت‌الله قبلاً از پذیرفتن «دیلمر» برای مصاحبه خودداری می‌ورزید، زیرا «دیلمر» یک انگلیسی و طبعاً یک سگ بود، ولی «دیلمر» با بردباری و پافشاری توانست تا با آیت‌الله مصاحبه‌ای به عمل آورد.

منظره این مرد انگلیسی چاق و خوشحال که در مقابل آیت‌الله کاشانی دو زانو نشسته بود، منظره جالب و هیجان انگیزی بود. در آغاز مصاحبه آیت‌الله سرگرم گفتگوی تلفنی با رئیس ستاد ارتش ایران بود. آیت‌الله با لحنی آرام که با اندکی تهدید همراه بود به رئیس ستاد می‌گفت: «به من خبر رسیده که بعضی از افسران وابسته به رزم آرای خائن سوءقصدی را بر ضد من طرح ریزی کرده‌اند و من به تو به عنوان رئیس ستاد ارتش، هشدار می‌دهم تا تصمیمات لازم را درباره این دیوانه‌ها بگیری و من شخصاً نمی‌خواهم دخالت کنم - با آنکه قادر به چنین کاری هستم - و موقعیت را به تو واگذار می‌کنم و از تو می‌خواهم که مرا از نتیجه اقدامات خود باخبر سازی...». سپس آیت‌الله گوشی تلفن را گذاشت و متوجه «دیلمر» شد و خطاب به مترجم خود گفت: هرچه که من می‌گویم باید کلمه به کلمه او ترجمه کنی!... متوجه شدی؟ سپس متوجه دیلمر شد و گفت:

«من مصاحبه با تو را نمی‌پذیرفتم به این دلیل که ایل و تبار تو را دوست نمی‌دارم.» آیت‌الله سپس افزود: «من اعتقاد دارم، انگلیسی‌ها سگ هستند! ولی آنهایی که برای تو پیش من وساطت کردند، گفتند: تو مثل دیگر انگلیس‌ها نیستی! و تو مثل کودک پاکیزه‌ای هستی در دامن کنیزی پست!»

بخش پایانی

مترجم همه مطالب آیت‌الله را به دقت و کلمه به کلمه، برای «دیلمر» بیان کرد و دیلمر با سکوت و شکیبائی و بردباری لبخندی زده و سپس پرسش‌ها و پاسخ‌ها که هر کدام به مشابه گلوله‌های آتشین بود، آغاز گردید.

دیلمر پرسید: نظر آیت‌الله درباره رزم آرا و موضوع کشته شدن وی و قاتل او چیست؟

آیت‌الله با لبخندی پاسخ داد: «رزم آرا خائن بود و قتل او امر نیکی به شمار می‌رود و قاتلش یک قهرمان است.» دیلمر: چرا مردم تو را بیشتر از شاه، دوست دارند؟ آیت‌الله خندید و احساس کرد که دیلمر می‌خواهد او را دچار مشکلی سازد، ولی او با آرامش جواب داد: «مردم هر کسی را که برای آنها بکوشد و به خاطر آنها مجاهده نماید دوست دارند»... پرسش‌ها و پاسخ‌ها با حرارت تمام یک ساعت ادامه داشت و در پایان دیلمر نامه‌ای به «دیلی اکسپرس» نوشت که چنین آغاز می‌شد:

«خدایا به دادم برس!... مردم کمک کنید... یک ساعت گفتگو کرده‌ام در میان حرارت و التهاب... مصاحبه، با سیاستمداری که بی‌تردید در بیست سال گذشته ماندنش را ندیده‌ام، یعنی بعد از آنکه بیست سال پیش در واقعه آتش‌سوزی «رایشناک» با هیتلر مصاحبه کردم، چنین مصاحبه‌ای برای من پیش نیامده بود!»

... قبل از ترک تهران و برگشت به قاهره، برای چهارمین بار به منزل آیت‌الله رفتم تا با ایشان خداحافظی کنم و این بار سئوالات از جانب ایشان طرح می‌شد و بر من بود که جواب دهم... ایشان از وضع مصر سؤال نمود و من گفتم: آموزش و صنعت در مصر، به شدت رو به پیشرفت است. ولی او سخن مرا قطع کرد و گفت: آموزش چه و صنعت چی؟ این‌ها سد راه جهاد و مبارزه است و اگر مردم سرگرم اینها باشند پس چه کسی باید با استعمار مبارزه کند؟

آیت‌الله سپس گفت: در روزنامه «اخبارالیوم» خواندم که گویا در مصر برای ملی کردن کانال سوئز گرایشی پیدا شده است؟ و سپس با خنده رو به حضار در جلسه نموده و گفت: من خوشحالم که هر کاری ما، در اینجا انجام می‌دهیم، در کشورهای اسلامی انعکاس مثبت دارد و سپس آهسته از من پرسید: آیا نحاس پاشا مرا نمی‌شناسد؟ گفتم: چه طور مگر؟ آیت‌الله گفت: من به هنگام انتصابش به مقام نخست‌وزیری، تلگرافی برای او فرستاده‌ام، ولی جواب نداده و سپس دو هفته پیش تلگراف دیگری در رابطه با گرایش به ملی کردن کانال سوئز فرستادم که هنوز بلاجواب است.

در این گفتگو یک نفر از یاران آیت‌الله وارد اطاق شد و نامه مهمی به دست آیت‌الله داد که بلافاصله مشغول مطالعه آن شد و بعد از مطالعه نامه گفت:

«بعضی از ناوگان انگلیس در خلیج فارس با آمادگی کامل به طرف جنوب غربی ایران برای پیاده کردن نیرو در خوزستان حرکت کرده‌اند و اگر انگلیس‌های سگ چنین اقدامی بکنند، خوزستان را برای آنها به جهنم تبدیل می‌کنم و بی‌تردید دستور می‌دهم که اگر ضرورت ایجاد کرد همه چاه‌های نفت را به آتش بکشند!»

سپس آیت‌الله انگشت خود را به علامت تهدید بلند کرد و گفت: اگر انگلیس‌ها دوست دارند پیش از دوزخ الهی، جهنم دنیا را ببینند فقط یک سگ از سگ‌های خود را در خوزستان پیاده کنند!...

و این آخرین سخنی بود که من از آیت‌الله کاشانی شنیدم.

پی‌نوشت:

۱. ظاهر هیکل «قم» را با شهر «مشهد» اشتباهی گرفته و «کاشان» را از شهرهای خراسان شمرده است. م
۲. دستگیری و تبعید آیت الله کاشانی به طور مستقیم توسط خود انگلیسی ها نبود، بلکه به دستور آنها، توسط مزدوران داخلی وابسته به رژیم شاه انجام گرفت. م
۳. مراد مرحوم دکتر حسین فاطمی است. م
۴. چنین روشی برای رفتن به نزد آیت الله، مرسوم نبود. م
۵. ترجمه از کتاب: ایران فوق بر کان - منتشر شده در فصلنامه «تاریخ و فرهنگ معاصر» سال دوم شماره ۶ و ۷، چاپ قم ۱۳۷۱، صفحات ۲۵۷ تا ۲۶۹.

حضرت آیت الله سبحانی:

فضای مجازی برای جامعه خطر ساز شده است

شیستان: حضرت آیت الله شیخ جعفر سبحانی در دیدار جمعی از مسولان، مبلغان و مربیان روحانی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور که برای شرکت در طرح سفیران آسمانی به قم سفر کرده اند، اظهار داشت: در روایات داریم باید ببینید در چه زمانی زندگی می کنید و چه سلاحی را باید آماده کنید تا از هجوم بیگانه در امان بمانید. وی با تاکید براین که هر کس شرایط زمانه را بشناسد مورد هجوم بیگانه قرار نمی گیرد، تصریح کرد: زمان دو نوع دلالت دارد، یکی زمان فلسفی و فیزیکی و دیگری که مقصود امام معصوم در روایت فوق هم همان است؛ مفهوم شناخت شرایط جامعه را دارد.

آیت الله سبحانی عنوان کرد: امروز فضای مجازی برای جامعه خیلی خطرناک و خطر ساز شده است، بیگانگان با استفاده از این فضا شب و روز دارند جوانان ما را با ایجاد و طرح شبهات بمباران می کنند، هدف آن ها از بین بردن بنیان خانواده است، در غرب قوم و خویشی معنایی ندارد، چه بسا اقوام نزدیک مانند دختر و پسر عمو، عمه، خاله و دایی یکدیگر را نمی شناسند، مبارزه و مقابله با این برخورد ها باید در مسجد شکل بگیرد.

وی خاطر نشان کرد: مسجد باید یک پایگاه صد در صد فرهنگی باشد، بقیه مسائل در اولویت بعدی قرار دارند، مساجد باید جایی باشند که جوانان بتوانند با حضور در آن فرهنگ اسلام را درک کنند، اول باید ایمان به خدا و فرهنگ غنی شود، بعد مباحثی مانند ایثار و مفاهیم دینی دیگر مطرح شود.

وابستگی به اجانب بدبختی است / مساجد کانون همه امور اجتماعی باشند

حضرت آیت الله سبحانی با بیان این که وابستگی به اجانب بد بختی است، گفت: مسجد پیامبر(ص) کمتر از هزار متر مساحت داشت، اما کانونی بود برای همه کارها، همه امور در مسجد نبی اکرم(ص) پیگیری و حل می شد، حتی گاهی وحی در مسجد رسول خدا(ص) نازل می شد و کاتبان آن را کتابت می کردند. استاد برجسته حوزه علمیه بیان کرد: مسجدی که فقط موقع نماز بیاپید یک نمازی بخوانید و بروید این مسجد، مسجد نمی شود، مسجد باید کانون همه امور اجتماعی باشد، در تهران مسجدی داریم که امام جماعتش همه امور و کار خود را در آنجا انجام می دهد، از جمله تدریس و تبلیغ، همچنین مسجدی داریم که از نظر ظاهر آباد است اما امام جماعتش کارمند جای دیگریست و فقط اندازه یک نماز خواندن در مسجد وقت می گذارد، این گونه مسجدها خروجی ندارند.

وی ابراز داشت: باید در مساجد جاذبه ایجاد کنیم، کسانی هستند که یک قرآن خودشان را یک تومان می فروشند، از بس جاذبه دارند، اما مسجدی های ما یک تومان خودشان را یک قرآن هم نمی فروشند، مسجد باید به محلی برای رجوع دائم جوانان تبدیل شود، باید امکان درس خواندن، فراگیری کامپیوتر و استفاده صحیح از فضای مجازی و همه موارد مورد نیاز جوانان در مسجد فراهم شود.

فرزندان خانواده هایی که ماهواره دارند از نظر ایمانی و اخلاقی در خطراند

آیت الله سبحانی توجه به حفظ قرآن کریم در مساجد را مورد تاکید قرار داد و افزود: مغازه دارها ویتربین مغازه خود را حداقل هر ده روز یک بار عوض می کنند، اما مسجدی ها برنامه ماهانه ندارند، این ضعف بزرگی ست که باید برطرف شود.

وی یادآور شد: خانواده هایی که ماهواره دارند بدانند، فرزندان شان از نظر ایمانی و اخلاقی در خطراند، خانواده ها باید بیش از پیش موبایل ها و ارتباطات مجازی فرزندان شان را کنترل کنند، متأسفانه مسائلی که در موبایل ها هست کنترل نمی شود.

توصیه آیت الله نخودکی به امام خمینی جوان؛ عمومی یا اختصاصی؟

و به کار دیگران نمی آید، او را به انجام آن کار توصیه و تشویق می کند. این گونه دستورالعمل ها، اغلب، یا تا آخر عمر تعلیم گیرنده پنهان می ماند و به گوش دیگران نمی رسد و یا اگر برای کسی نقل کنند، با این قید که مخصوص به خود آنها بوده است، مطرح می شود. هر که را اسرار حق آموختند

مهر کردند و دهانش دوختند با توجه به اینکه هم مرحوم شیخ حسنعلی اصفهانی و هم مرحوم امام خمینی از آشنایان به آداب اهل معرفت و بلکه از دانایان و خبرگان این وادی بوده اند، بسیار بعید به نظر می رسد که توصیه ایشان به امام خمینی جنبه خصوصی و اختصاصی داشته باشد و با این وجود حضرت امام آن را برای دیگران باز گو کنند. بسیار به ذهن نزدیک است که توصیه شیخ اصفهانی به حضرت امام از سنخ توصیه های عام و سودمند برای همه مؤمنان باشد.

همچنین توصیه های مورد بحث از حضرت شیخ حسنعلی اصفهانی، توصیه هایی برگرفته از روایات اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) است. در روایات متعددی از امامان اهل بیت به چنین امور و اذکاری توصیه شده و آثاری هم برای مداومت بر آنها ذکر شده است. پیامبر اعظم(ص) می فرماید:

«يَا عَلِيُّ! عَلَيْكَ تِلَاوَةُ آيَةِ الْكَرْسِيِّ فِي دُبُرِ صَلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ، فَإِنَّهُ لَا يَخْفَظُ عَلَيْهَا إِلَّا نَبِيٌّ أَوْ صَدِيقٌ أَوْ شَهِيدٌ؛ یا علی! بر تو باد به خواندن آیت الکرسی بعد از نمازهای واجب؛ زیرا برآن مداومت نمی کند مگر نبی مرسل یا صدیقی یا شهیدی!»(۱) در روایت دیگری به خواندن سوره اخلاص تاکید شده و خواندن سه بار آن را معادل ختم قرآن دانسته اند.

- روایات متعددی در وسائل الشیعه، کتاب الصلاه، باب ۱. وسائل الشیعه، ج ۶ ص ۴۷۴،
۲. همان، ص ۴۴۴؛ طبرسی، مکارم الأخلاق، ص ۳۰۱،
۳. وسائل الشیعه، ج ۶ ص ۴۴۳،

مساله اول در جمهوری اسلامی علم است

به پیش رفته ایم و یا به عقب برگشته ایم؟ وی گفت: من فکر می کنم مسئله اول ما در جمهوری اسلامی علم است. البته مسایل دیگر هم داریم، اما وقتی ریشه یابی می کنیم در می یابیم اکثر مشکلات ما به خاطر این است که حق علم ادا نمی شود. بسیاری از طرح ها را مطرح می کنیم، بدون این که پشتوانه علمی داشته باشد و بعد از مدتی می فهمیم که باید متوقف شود. گاهی ابراز شرمندگی می کنیم از انجام این کارها و گاهی اجازه همین اعلام شرمندگی را هم به خودمان نمی دهیم، اما وقتی بر می گردیم باید ببینیم چه میزان از تصمیماتمان مبتنی بر علم است؟

استاد دروس خارج فقه و اصول حوزه علمیه قم با خواندن برخی تعبیرات استاد مطهری از علم گفت: ایشان تعبیرات مهم و متفاوتی با ما درباره علم دارد. می گوید علم مقدمه برقراری عدالت اجتماعی است. مقدمه دموکراسی، مقدمه زندگی خوب، مقدمه مبارزه با فقر و بیماری، مقدمه عزت و استقلال و داشتن جامعه سالم است و سپس ایشان از برخی علما گلایه می کند که چرا علم را به آنچه در کتاب و سنت آمده، محصور کرده اند و چرا فضایل علم را تنها به عالمان دینی به معنای خاصش اختصاص می دهیم؟

وی در پایان سخنان خود گفت:ای کاش مطهری بود تا علم را زنده می کرد. چون امروز علم از یک سو دائما از طرف سیاستمداران و از سوی دیگر از طرف روحانیون با مشکلاتی مواجه شده است. مطهری به عنوان یک عالم دینی شجاعت این را داشت تا بستر استفاده از علم را فراهم کند و از این رو بر جامعه ما حق بزرگی دارد. او بر ما حق حیات دارد. ایشان در برخی آثارش دارد که اوایل طلبگی با بحران فکری مواجه شد که علامه طباطبایی مرا نجات داد. این شرایط برای شهید بهشتی هم رخ داد. همین وضع برای من هم رخ داد و خودم را از زنده شدگان مرحوم شهید مطهری رضوان الله علیه می دانم و همین الان هم بدون این که ادعای کشف و کرامتی باشد، مشکلات خودم را با کمک این بزرگوار حل می کنم. این بزرگوار بر نسل ما و انقلاب ما حق بزرگی دارد و متأسفانه هنوز جامعه و نظام ما حق این بزرگوار را آن گونه که باید نمی شناسد و تقدیر ما از ایشان در حد همین جلسات است.

و به کار دیگران نمی آید، او را به انجام آن کار توصیه و تشویق می کند. این گونه دستورالعمل ها، اغلب، یا تا آخر عمر تعلیم گیرنده پنهان می ماند و به گوش دیگران نمی رسد و یا اگر برای کسی نقل کنند، با این قید که مخصوص به خود آنها بوده است، مطرح می شود.

هر که را اسرار حق آموختند مهر کردند و دهانش دوختند با توجه به اینکه هم مرحوم شیخ حسنعلی اصفهانی و هم مرحوم امام خمینی از آشنایان به آداب اهل معرفت و بلکه از دانایان و خبرگان این وادی بوده اند، بسیار بعید به نظر می رسد که توصیه ایشان به امام خمینی جنبه خصوصی و اختصاصی داشته باشد و با این وجود حضرت امام آن را برای دیگران باز گو کنند. بسیار به ذهن نزدیک است که توصیه شیخ اصفهانی به حضرت امام از سنخ توصیه های عام و سودمند برای همه مؤمنان باشد.

همچنین توصیه های مورد بحث از حضرت شیخ حسنعلی اصفهانی، توصیه هایی برگرفته از روایات اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) است. در روایات متعددی از امامان اهل بیت به چنین امور و اذکاری توصیه شده و آثاری هم برای مداومت بر آنها ذکر شده است. پیامبر اعظم(ص) می فرماید:

«يَا عَلِيُّ! عَلَيْكَ تِلَاوَةُ آيَةِ الْكَرْسِيِّ فِي دُبُرِ صَلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ، فَإِنَّهُ لَا يَخْفَظُ عَلَيْهَا إِلَّا نَبِيٌّ أَوْ صَدِيقٌ أَوْ شَهِيدٌ؛ یا علی! بر تو باد به خواندن آیت الکرسی بعد از نمازهای واجب؛ زیرا برآن مداومت نمی کند مگر نبی مرسل یا صدیقی یا شهیدی!»(۱) در روایت دیگری به خواندن سوره اخلاص تاکید شده و خواندن سه بار آن را معادل ختم قرآن دانسته اند.

روایات متعددی در وسائل الشیعه، کتاب الصلاه، باب

سؤالی مطرح است و آن اینکه آیا ذکر ی را که حضرت آیت الله نخودکی اصفهانی (ره) به حضرت امام (رض) در ایام جوانی توصیه کرده اند (خواندن آیت الکرسی، تسبیح حضرت زهرا (س)، ۳ بار سوره توحید، ۳ بار صلوات و آیات ۲ و ۳ سوره طلاق پس از هر نماز واجب) برای مردم عادی هم قابل استفاده است یا مخصوص ایشان و یا بعضی از افراد بوده است؟

در خصوص این سؤال چند نکته گفتنی است: بزرگان اهل معرفت و آموزگاران سیر و سلوک الی الله، در توصیه ها و سفارش های اخلاقی و معنوی خویش، همواره به دو شیوه عمل می کنند: شیوه عمومی و شیوه اختصاصی؛ این دو شیوه در واقع برگرفته از سیره تربیتی اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام است. این بزرگواران گاهی به صورت عمومی و کلی، درباره مسائلی مانند تقوا، عفت، حیا، عبادت، نماز شب، اذکار، اوراد و ... توصیه هایی می کنند که به کار عموم مردم می آید و هر چند ممکن است فرد خاصی را مخاطب قرار دهند، اما آن عبادت، ذکر یا توصیه برای همه مردم راهگشا و سودمند است. از این رو چنین سفارش هایی زبان به زبان می چرخد و به گوش دیگران هم می رسد. اصلا می توانیم بگوییم که تعمدی در شیوع و فراگیری چنین سفارش هایی وجود دارد. گاهی حتی به فرد مخاطب توصیه می شود که آن را به دیگران هم بیاموزد. ولی در مواقع دیگری، استاد و معلم اخلاق یا عرفان، با توجه به مختصات شخصیتی، اخلاقی و نیازهای شاگرد اهل سلوک، برای رفع خصلتی بد یا رفتاری نکوهیده و یا تحصیل فضیلت یا مقامی معنوی، توصیه های خاص و اختصاصی به او می کند؛ مثلا او را به کاری، ریاضتی، ذکر، وردی و ... سفارش کرده و امری را به او تعلیم می دهد و با این قید که آن دستورالعمل مخصوص اوست

مراسم رونمایی از کتاب اسلام و مقتضیات زمان نوشته حجت الاسلام والمسلمین محمد سروش محلاتی در خانه موزه استاد مطهری برگزار شد.

آقای سروش محلاتی در این مراسم گفت: ۴۰ سال قبل استاد مطهری فرمودند من با همه ارتباطی که با اقتسار مختلف تحصیل کرده داشتم به این نتیجه رسیدم که بیشترین سوالی که مردم دارند، این است که اسلام چگونه با شرایط مختلف زمان تطبیق می یابد. باید اذعان کنیم امروز هم اولین سوال نسل امروز همین است که چگونه اسلام و تغییرات زمانه با هم جمع می شود؟

وی در ادامه سخنان خود به طرح سوالی پرداخت و گفت: آیا امروز در همان نقطه ای هستیم که شهید مطهری به آن رسیده بود و در آن نقطه توقف کرده ایم یا اینکه مسیر را ادامه داده و مشکلات جدیدی را حل کرده ایم؟ یا این که به عقب بازگشته ایم و حتی نتوانسته ایم آنچه از میراث این متفکر بزرگ در اختیارمان بود را حفظ کنیم؟ در پاسخ به این سوال ها باید بگوییم متأسفانه در یک بخش ما به عقب بازگشته ایم.

حجت الاسلام سروش محلاتی اضافه کرد: وقتی به آثار مطهری مراجعه می کنیم و وضع فکری خود را بررسی می کنیم می بینیم که ما نه از نظر اجرایی، بلکه از لحاظ علمی به عقب بازگشته ایم.

وی در ادامه با اشاره به تلقی استاد مطهری از علم گفت: مطهری با سعی و تلاش چند دهه ای خود به تبیین این مطلب پرداخت که جامعه دینی می تواند جامعه علمی هم باشد و موفق هم شد. ایشان تعارضی بین دین و علم نمی بیند. استاد دروس خارج فقه و اصول حوزه علمیه قم، با اشاره به تکرار تعبیر علم دینی و علم اسلامی در آثار شهید مطهری گفت: ایشان تفسیر خود را از علم دینی بیان کرده و معتقد است همه علمی که مورد نیاز جامعه است، علوم اسلامی است و تاکید دارد همه علمی که برای بشر مفید است، علوم اسلامی است. لذا به راحتی می تواند بگوید که پزشکی اسلامی است. علوم اجتماعی اسلامی است.

حجت الاسلام والمسلمین سروش محلاتی ادامه داد: علم اسلامی الزاما به این معنا نیست که از درون کتاب و سنت استخراج شود. مطهری نیز بر این اساس می پذیرد که دروازه های جامعه و دانشگاه ها برای پذیرش علوم باز

سیرۀ عملی اهل بیت(ع)؛ شاه کلید تحقق سبک زندگی اسلامی

در سال های اخیر واژهٔ سبک زندگی اسلامی به دفعات در عرصه های مختلف نظام اسلامی تکرار شده است، مقوله ای مهم و کلیدی که تا تحقق نیابد نمی توان داعیه دار مبارزه با جنگ نرم با دشمنان اسلام بود و تا زمانی که در زندگی مردم اجرایی نگردد نمی توان این ادعا که خانواده های ایرانی دارای سبک و استیل کاملاً ایرانی و اسلامی و برگرفته از فرهنگ ناب شیعی هستند ، یقیناً غریب به نظر خواهد رسید.

هم چنین باید گفت بی شک در هر عصر و زمانه ای باید مقتضیات آن زمانه را مورد توجه قرار داد، لذا سبک زندگی بر مبنای آموزه های دینی برآمده از رفتار و گفتار ائمهٔ معصومین امری است که در هر عصر و نسلی قابلیت الگوگیری را داراست و می تواند به آن تمسک جست و در زندگی فردی و اجتماعی آن را به کار بست. لذا تنها در صورت تحقق این امر و انطباق مقتضیات زمان و مکان با آموزه های اهل بیت(ع) می توان داعیه دار ترویج فرهنگ ناب اسلامی در زندگی روزمره مردم گردید، ضرورتی که در سیرۀ عملی اهل بیت (ع) باید مورد بازتولید قرار داد، زیرا همهٔ متولیان و سیاستگذاران فرهنگی بهتر از من و شما واقف هستند که تا معارف ناب اسلامی به ویژه آموزه ها و سیرۀ عملی ائمهٔ معصومین(ع) در زندگی مورد بازتولید قرار نگیرد نمی توان تنها با شعار ،ادعای تحقق سبک زندگی اسلامی را در جامعه مطرح نمود .

عملکرد روشن رژیم سعودی در جهت ترویج فرقه گرایی

ایرنا، رایزن سیاسی نمایندگی کشورمان در سازمان ملل، در نشست «انگاره ها و ایدئولوژی های تروریسم» که به ابتکار کشور مصر و از طرف شورای امنیت سازمان ملل برگزار شد، در پاسخ به اظهارات سفیر سعودی گفت: جای بسی شگفتی است که عربستان سعودی، ایران را متهم به فرقه گرایی کند و علیه فرقه گرایی سخن بگوید چرا که همگان می دانند تفکر تکفیری از کجا سرچشمه می گیرد؛ در پی چیست و چه کسانی آن را اجرا می کنند. وی در ادامه با اشاره به اینکه سخنان تحریک کننده مقام های سعودی و امامان جماعت آنها در ترویج و اشاعه فرقه گرایی کاملاً روشن و بی نیاز از توضیح است، به عنوان نمونه به سخنان صریح امام جماعت مکه که منصوب دولت است اشاره کرد که گفته است: «من با صدای بلند اعلام می کنم که جنگ ما با ایران جنگ سنی و شیعه است؛ حتی اگر این جنگ فرقه ای نباشد ما آن را فرقه ای می کنیم؛ مخالفت ما با آنان (شیعیان) تا زمانی که بر روی زمین وجود دارند، ادامه خواهد داشت!»

رایزن سیاسی نمایندگی ایران در سازمان ملل افزود: این اظهارات بخوبی نشان می دهد که چه کسی با این اندیشه تکفیری خود را مؤمن واقعی می پندارد و قصد نابودی دیگران را در سر می پروراند.

وی در ادامه گفت: این تفکر از سال ۱۸۰۵ و با حمله به اماکن مقدس شیعیان در نجف و کربلا آغاز شد و ادامه دارد، همچنین قتل عام وحشتناک بیش از ۱۷۰۰ افسر عراقی در تکریت در سال ۲۰۱۴ به دلیل اینکه اعتقادی متفاوت با تفکر آنان داشتند، یکی دیگر از نمونه های آن است.

رایزن سیاسی نمایندگی ایران تصریح کرد: باید به سفیر عربستان که هم صدا با نماینده رژیم صهیونیستی، حزب الله لبنان را یک سازمان فرقه ای و تروریستی می خواند یادآور شد که حزب الله بخشی از ساختار رسمی دولت لبنان است و درمورد بسیاری مقابل رژیم صهیونیستی ایستادگی کرده و نیروهای اشغالگر را از سرزمین های فلسطینی بیرون رانده است.

رایزن سیاسی نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در پایان بر این نکته تأکید کرد که هم‌صدایی یک کشور اسلامی با رژیم صهیونیستی در حمله به حزب الله تأثیری جز ضربه زدن به منافع جهان اسلام و مسلمانان در سراسر عالم ندارد.

در نشست «انگاره ها و ایدئولوژی های تروریسم» که پنجشنبه ۲۳ اردیبهشت با حضور ۱۰ وزیر امور خارجه برگزار شد، نمایندگان کشورها از جمله سفیر جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل سخنرانی کردند.

در این نشست که علاوه بر «یان الیاسون» قائم مقام دبیر کل، رئیس آکادمی تحقیقات «الازهر» نیز حضور داشت، سفیر عربستان سعودی اتهام های بی پایه و اساسی را به کشورمان وارد کرد که با واکنش رایزن نمایندگی کشورمان در این جلسه روبرو شد.

درآمدی بر سبک زندگی از منظر اسلام و دیگر مکاتب

حجت الاسلام والمسلمین دکتر مختاری رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی

گندم، با آسیاب دستی خود هستند و امام حسن(ع) و امام حسین(ع) نیز که بچه کوچکی بودند در اتاق گریه می کنند، سلمان با مشاهده این صحنه گریه کرد و گفت اجازه دهید به شما کمک کنم، حضرت زهر(اس) به ایشان فرمودند یا بچه را آرام کن یا اینکه گندم را آسیاب کن .

حال بهتر می توان به بیانات ارزشمند رهبر معظم انقلاب رهنمون گردید زیرا فضای منزل حضرت علی (ع) که با مدیریت حضرت زهر(اس) اداره می شود، مملو از کارو تلاش و دوری از تنبلی و سستی است و قطعاً این آموزه می تواند الگوی کامل از لزوم بازگشت به تلاش فرا گیر در فضای خانه و خانواده است، در حالی که این گزارش ناب تاریخی می تواند برای وضعیت کنونی جامعه یک معیار و ضابطه باشد، اما در سوی دیگر افکار انحرافی این گزارش تاریخی را به این شکل در آورده است؛ که حضرت سلمان وارد خانهٔ آن حضرت (س) شد و دید آسیاب در حال چرخیدن است، گهواره بچه ها تکان می خورد و حضرت زهر(اس) در اتاق دیگر غرق در عبادت و مناجات با خداوند است، هنگامی که این واقعه را برای پیامبر(ص) نقل کردند ایشان فرمودند؛ چون خداوند خیلی زهر(اس) را دوست دارد و مایل است ایشان را همیشه در حال عبادت ببیند لذا ملکی را به نام رافائیل مأمور کرد تا کارهای روزانهٔ حضرت را انجام دهد... .

بدیهی است با نقل این گزارش هر زنی این ماجرا را بشنود می گوید اگر رافائیل در خدمت من هم باشد کارهای روزانه ام را انجام دهد من هم اوقاتم را با عبادت خدا سپری می کنم.

بدیهی است ما بیش ازآنکه روی زندگی زمینی امامان معصومین (ع) متمرکز شویم روی زندگی آسمانی آنها متمرکز شدیم، بدین نحو که ائمه انسان های خیلی خوب و دارای مقامات بسیارعالی هستند، و مقامی دارندکه برای ما غیر قابل تصور است در حالی که این رویکرد تک بعدی منجر به عدم الگو برداری کامل از ائمه (ع) می شود و دیگر کسی رغبت نمی کند سراغ امامان معصوم(ع) آید و راه و روش چگونه زیستن را در دنیا از این انسان های کامل فرا گیرد، اینچنین است که مقام معظم رهبری ضرورت واکاوی حیات بشری اهل بیت(ع) را برای تحقق سبک زندگی اسلامی مطرح کرده و فرمودند:« در زمینه ی سیره ی این بزرگواران و رفتارهای آنها و اسوه بودن آنها به عنوان یک بشر، چرا، حرف زیاد هست. خیلی حرفها را هم زده اند» .

در تبیین این مدعا می توان برخی مصادیق مبتلابه و نیز وضع نابسامان جامعه را مورد نظر قرار داد؛ به عنوان مثال در سال های اخیر و پس از رواج مصرف گرایی در جامعه که منبعث از تهاجم فرهنگی غرب است روشی در جامعه حاکم شده است که مصرف گرایی همراه با اسراف و تبلی و سستی را رواج می دهد، لذا بسیاری از امراض موجود در جهان امروزی به علت کم تحرکی، عدم فعالیت مفید بدن و مصرف گرایی است، در حالی که اهتمام امامان معصومین(ع) به عنوان الگو های بی بدیل در کار و تلاش درمنزل و اجتماع برای رشد و سعادت و کمال منحصر شده است، به عنوان نمونه در گزارشات تاریخی و در تبیین روش شناسی زندگی حضرت زهرا (س) آمده است؛ وقتی که حضرت سلمان وارد خانهٔ حضرت زهر(اس) شد، دید ایشان در حال آسیاب کردن

نشست اضطراری علمای مقاومت در بیروت با محوریت مبارزه علیه تروریسم

مقاومت از قرآن کریم، احادیث و معارف رسول اکرم(ص) گرفته شده است،وی افزود: مقاومت براساس ایمان به خداوند و رسول اکرم(ص) شکل گرفته و عملکرد آن هم مبتنی بر این ایمان است، پایبندی جریان مقاومت به این ایمان هم نشان دهنده صداقت این جریان است.

شیخ نعیم قاسم هم در سخنانی اظهارداشت: تروریست های تکفیری که زائیده آمریکا و اسرائیل برای مقابله با اسلام هستند، برای سیطره بر منطقه تلاش می کنند، اما این در حالی است که آنها با جریان مقاومت که امید آینده ملت ها هستند، مواجه شده اند. معاون دبیرکل حزب الله لبنان در ادامه با تأکید بر این که رژیم سعودی، تیم کمپ دیوید و گروه های تکفیری سه ضلع طرح خصمانه ضد ملت های منطقه هستند، گفت که آمریکا و رژیم صهیونیستی رهبری این ائتلاف را بر عهده دارند.

آیت الله تسخیری نیز در این اجلاس با اشاره به هویت علمای مسلمان اظهار داشت: ایستادگی در مقابل باطل هویت علمای جهان اسلام است. راه حق در جریان مقاومت تجلی یافته و راه باطل هم با مثلث استکبار جهانی، صهیونیست و مزدوران آن در منطقه متجلی شده است، در این اجلاس علاوه بر شخصیت های یادشده سید «علی فضل الله» از لبنان، سید «محسن حکیم» از عراق، شیخ «احمد الزین» از لبنان، شیخ «عبدالله الدقاق» از بحرین، دکتر «حسن بیدمز» معاون حزب سعادت ترکیه و حجت الاسلام و المسلمین «آختری» دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت(ع) نیز به سخنرانی پرداختند.

اجلاس فوق العاده اتحادیه علمای مقاومت با محوریت مبارزه علیه تروریسم با حضور علمای جهان اسلام در پایتخت لبنان برگزار شد. این اجلاس با عنوان ”مقاومت سازنده و تروریسم ویرانگر“ در شهر بیروت به ریاست شیخ «ماهر حمود» دبیرکل این اتحادیه برگزار شد و شخصیت های سیاسی و مذهبی از کشورهای ایران، لبنان، سوریه، عراق، بحرین، اندونزی، مالزی و ترکیه در آن حضور داشتند. همچنین در این اجلاس فوق العاده، علاوه بر حجت الاسلام والمسلمین «آختری» دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت(ع) که عضو این اتحادیه است، آیت الله «محسن مجتهد شبستری» و حجت الاسلام والمسلمین «سید ابوالحسن نواب»، آیت الله «مهدی هادوی تهرانی» و دکتر «علی اکبر ولایتی» از اعضای شورای عالی مجمع نیز شرکت داشتند. در این اجلاس دکتر ولایتی، آیت الله «محسن اراکی» دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب، شیخ «نعیم قاسم» معاون دبیرکل حزب الله لبنان، دکتر «محمد توفیق رمضان البوطی» دبیرکل اتحادیه علمای شام، «کمال هلباوی» از مصر، شیخ «محمود خلف العیساوی» امام جماعت مسجد شیخ عبدالقادر گیلانی شهر بغداد، آیت الله «تسخیری» رئیس شورای عالی مجمع تقریب مذاهب و دکتر «محمد حسن تبرائیان» دبیر اتحادیه جهانی علمای مقاومت سخنرانی کردند. آیت الله اراکی در این مراسم، همبستگی با حزب الله لبنان و جریان مقاومت را ضروری دانست و افزود: ویژگی های

بخش پایانی

لذا به نظر می رسد این نوع نگاه ماورایی به سبک و سیرۀ ائمهٔ اطهار(ع) که با تحریف و دروغ یک گزارش تاریخی به وقوع پیوست به هیچ عنوان با شاخصه های واقعی سبک زندگی امامان معصومین (ع) هم خوانی ندارد، زیرا مورخین برجسته شیعه تحریف در این گزارش را مورد تأیید قرار دادند، از این رو باید قائل شد در عین حال که فضائل آسمانی ائمه (ع) نقل می شود آموزه های بنیادین تشکیل دهنده یک زندگی نمونه زمینی را نیز باید مورد تأیید قرار داد، زیرا این انسان های کامل نیز هم چون همهٔ انسان ها نیازمند کار و تلاش برای کسب رزق و روزی و اداره خانه و نیز تربیت فرزند و تهیۀ معیشت برای زندگی هستند ، که اگر امری غیر از این می بود موجبات غیر کاربردی شدن آموزه های ائمهٔ اطهار(ع) در زندگی انسان ها را موجب می شد و از آن پس ائمهٔ اطهار(ع) قابلیت الگو شدن را از دست می دادند. در حالی که این انسان های کامل قابلیت الگو شدن را در بهترین حالت ممکن دارا هستند و در بالاترین درجه سرشار از زندگی زمینی و بشری اند و مانند همهٔ انسان ها ازدواج می کنند و مانند همهٔ انسان ها برای استحکام بنیان خانواده کار می کنند و به دنبال رزق و روزی و کسب می روند و به تربیت فرزند اهتمام می ورزند و برای مدیریت خانه تلاش و کوشش می کنند.

حال می توان نادرستی برخی اقدامات به ظاهر فرهنگی را در ارایۀ تصویر دست نیافتنی و صرفاً ماورائی و آسمانی و قدسی را دریافت، زیرا تنها ذکر این فضائل بر فرض صحت این گزارشات؛ برشی ناتمام از جمیع آموزه های امامان معصوم(ع) است.

پاپ: ترامپ مسیحی نیست

رهبر مسیحیان کاتولیک جهان اظهار داشت، دونالد ترامپ به دلیل اظهاراتش درباره ممنوع شدن ورود پناهجویان مسلمان به آمریکا و احداث دیوار در مرز آمریکا با مکزیک مسیحی به حساب نمی آید.

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری رویترز، پاپ فرانسیس رهبر مسیحیان کاتولیک جهان با وجود این اظهار نظرش گفت، قصد ندارد به آمریکایی های کاتولیک بگوید که به ترامپ رای بدهند یا ندهند.

پاپ در مصاحبه با خبرنگاران در هواپیمایش در حین بازگشت از سفر به مکزیک در پاسخ به سوالی درباره اظهارات اخیر دونالد ترامپ از جمله درباره احداث دیوار میان آمریکا و مکزیک برای مقابله با مهاجرت غیرقانونی در صورت رسیدن به ریاست جمهوری گفت: شخصی که تنها درباره احداث دیوارها و نه ساخت پُل ها فکر می کند، در هر جایی که باشد، یک مسیحی نیست. چنین چیزی در انجیل ذکر نشده است.

پاپ همچنین در پاسخ به اینکه آیا آمریکایی های کاتولیک نباید به کسی بادیدگاه های دونالد ترامپ رای بدهند، گفت: من نمی خواهم وارد این مساله شوم، من تنها می گویم که چنین فردی اگر که چنین چیزهایی را گفته باشد مسیحی نیست. این در حالی است که دونالد ترامپ کاندیدای ریاست جمهوری پیشروی جمهوریخواهان آمریکا چند روز پیش در مصاحبه ای تلویزیونی درباره پاپ گفته بود که وی مسائل مرزی مربوط به مکزیک با آمریکا را درک نمی کند.

ترامپ خاطرنشان کرده بود: پاپ یک شخص سیاسی است. من فکر می کنم که او مشکلاتی که کشور ما دارد را درک نمی کند. از نظر من او درک نمی کند که مرز بازی که ما با مکزیک داریم چه خطراتی را دارد.

در همین حال پاپ فرانسیس در مصاحبه اش درباره اینکه از سوی ترامپ یک شخص سیاسی خوانده شده، گفت: من خدا را شکر می کنم بابت اینکه یک سیاستمدار هستم.

این در حالی است که ترامپ در مصاحبه ای بعد از اینکه از سوی پاپ غیرمسیحی خوانده شد، به این اظهار نظر پاپ واکنش نشان داده و گفت، اظهارات وی «شرم آور» است.

ترامپ در یک تجمع انتخاباتی در کارولینای جنوبی اظهار کرد: اینکه یک رهبر مذهبی اقدام به زیر سوال بردن مذهب شخصی کند شرم آور است.

وی افزود: هیچ رهبری به ویژه یک رهبر مذهبی حق این را ندارد که مذهب یک شخص دیگر یا ایمان او را زیر سوال ببرد.

آیت الله اراکی:

جامعه ای که هویت محمدی دارد متحد و یکپارچه است

تتا- آیت الله محسن اراکی دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی صبح روز چهارشنبه طی سخنانی در همایش تقدیر از آثار و پایان نامه های تقریبی که در شهر سنج برگزار شد، اظهار داشت: امروز در سرزمین فرهنگ، شهادت، فداکاری، استقامت و از همه مهمتر استان وحدت و یکپارچی حضور داریم. وی در ادامه با اشاره به آیه شریفه «ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَ رَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ»، اظهار داشت: در این آیه به دو تیپ شخصیتی اشاره شده است یکی تیپ شخصیتی پراکنده و متفرق و دیگری تیپ شخصیتی هماهنگ و متحد و متمسک به رسول الله.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب با اشاره به اینکه اگر جامعه ای تمسک به رسول الله داشته باشد، یکپارچه می شود، اظهار داشت: جامعه ای که پیرو محمد(ص) است و هویت محمدی دارند نمی توانند جامعه چند پاره و متخاصم باشند.

آیت الله اراکی با اشاره به آیه شریفه «وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُور»، اظهار داشت: عذاب الهی بر جامعه ای که چند پاره است و بخشی از آن با بخش دیگری در ستیز است نازل می شود.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب افزود: همانطوری که وحدت و یکپارچی نعمت است تفرقه و چند دستی نیز عذاب الهی محسوب می شود.

آیت الله اراکی در ادامه اظهار داشت: ما اکنون نیز در جهان کنونی دو تیپ شخصیتی را شاهد می کنیم یکی تیپ شخصیتی که در جمهوری اسلامی ایران شکل گرفت که در آن اقوام و مذاهب مختلف اسلامی دست در دست هم یک شخصیت واحد و یکپارچه را بوجود آورده اند.

وی افزود: حضرت علی (ع) در یکی از خطبه های خود می فرماید: آنچه جامعه اسلامی را یکی و افراد جامعه را به هم پیوند می دهد این است که همه با هم خشنود و ناخشنود شوند یعنی در خوشی و ناخوشی با هم شریک هستند، الان ما در جمهوری اسلامی ایران این چنین هستیم. همه با هم برای رنج کودکان فلسطینی گریه می کنیم و همچنین در جشن ها و خشنودی ها با هم شریک هستیم وقتی که مقاومت اسلامی در جنوب لبنان و غزه به پیروزی می رسد همه با هم جشن می گیریم یعنی اینکه ما ملتی واحد هستیم.

آیت الله اراکی اظهار داشت: ما می گوئیم که سایر کشور های اسلامی نیز باید از این تیپ شخصیتی برخوردار باشند. اینکه همواره جمهوری اسلامی ایران بر گسترش فرهنگ تقریب و وحدت تأکید دارد به این دلیل است که می خواهیم این تیپ شخصیتی را به جهان اسلام عرضه کنیم؛ تیپ شخصیتی که رسول الله(ص) آنرا بنیان گذاشت.

وی تأکید کرد: مفاهیم دینی و قرآنی بر این نوع تیپ شخصیتی تأکید دارند و همواره نیز این تیپ شخصیتی غالب و پیروز است.

آیت الله اراکی اظهار داشت: وحدتی که ما عرضه می کنیم وحدت اعتباری یا فرضی نیست بلکه وحدت حقیقی است.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب خاطرنشان کرد: دست به دست هم بدهیم وحدت اسلامی؛ این میراث رسول الله که سعادت جامعه اسلامی در گرو این گهر گرانبها است، را حفظ کنیم.

آیت الله اراکی در پایان تأکید کرد: با توجه به حوادث کنونی جهان اسلام، در آینده نزدیک شاهد ظهور عصر اتحاد و بازگشت به آموزه های رسول الله و همچنین شاهد انزوای افراطی گری و گروه های تکفیری خواهیم بود.

آیت الله تسخیری: راه حق در مقاومت تجلی یافته است

صهیونیسم جهانی و مزدوران آن در منطقه نشان داده شده است.

رئیس شورای عالی مجمع جهانی تقریب تأکید کرد: همانطور که خداوند متعال وعده داده است، این درگیری های میان حق و باطل در نهایت به پیروزی حق منجر خواهد شد.

آیت الله تسخیری افزود: پیام دوم من برای دشمنان مقاومت است. دشمنان مقاومت امروز از ابزار های زیادی برای مقابله با مقاومت بهره می گیرند اما به آنها می گوئیم هر چند شما از توانایی

دکتر تبرائیان عنوان کرد:

اتخاذ مواضع واحد علما و نخبگان جهان اسلام بر لزوم حمایت مطلق از مجاهدین فلسطین و حزب الله

وی در ادامه به تشریح پیشینه تأسیس این اتحادیه مهم در سال ۲۰۱۴ و دستاورد های مهم آن از جمله اتخاذ مواضع قاطع و مصوبات حکیمانه در ۵ نشست قبلی برای مقابله با خطرانی که از سوی استکبار و صهیونیست های غاصب و گروه های تکفیری مزدور آنان متوجه جهان اسلام است پرداخت.

دکتر تبرائیان با اشاره به استمرار و شدت این چالش ها و بحران ها در منطقه بر لزوم مبارزه با دشمنان و اتخاذ رویه و مواضع واحد از سوی علما و نخبگان جهان اسلام بر اساس تعالیم قرآن مجید و سنت نبوی و ائمه

امام جمعه پاوه:

خطر نفوذ جریانات تکفیری و الحادی در مناطق کردنشین ایران جدی گرفته شود

مصلح اولاست و وظیفه ما در هر عصری این است که در راستای مصلحت اسلام قدم برداریم.

امام جمعه پاوه در بخشی دیگر از سخنان خود به خطرات جریانات تکفیری و به ویژه گروه داعش اشاره کرد و افزود: بیش از دو سال و هفت ماه است که گروه داعش کشورهای منطقه را مورد حمله قرار داده است و اهدافی همچون رواج اسلام ستیزی در سطح جهان و به گلوله بستن افکار جوانان مسلمان را دنبال می کند.

ماموستا قادری افزود: داعش تخم نامشروع آمریکاست و استکبار جهانی تا این تخم بارور را در سطح جهانی منتشر نکند به صورت ظاهری وارد مقابله با آن نخواهد شد.

وی خاطرنشان کرد: باید به این مهم توجه کرد که عمر تکفیر و جریانات تکفیری کوتاه است اما تفکر داعش می ماند.

ماموستا قادری افزود: علما سربازان مقابله با تکفیر و تفکرات الحادی در جامعه هستند و باید در این خصوص با تمام توان تلاش کنند.

این روحانی برجسته اهل سنت کشور در بخشی دیگری از سخنان خود اظهار داشت: تحرکات مذهبی که با تحریک دشمنان خارج از ایران و عوامل داخلی

مقابله کنند.

این نویسنده شیعه مصری افزود: دعوت مسلمانان به تقریب، تلاشی ستوده است و من نیز آماده هستم در صورتی که از من خواسته شود به این جریان بپیوندم.

شیخ محمد شحات الجندی عضو مرکز تحقیقات اسلامی الازهر نیز در این زمینه گفت: پرداختن به تقریب مذاهب اسلامی امری است که به الازهر مربوط می شود نه برخی اساتید الازهر و پرونده تقریب مذاهب سال ها است که مورد توجه جهان اسلام است و الازهر نیز در این زمینه فعالیت هایی داشته است.

وی افزود: دعوت به تقریب مذاهب اسلامی اگر از سوی الازهر مطرح شود با استقبال فراوان روبرو خواهد شد نه اینکه توسط برخی اساتید الازهر مطرح شود و در این زمینه باید توجه داشت که تقریب مذاهب کاری مؤسساتی است که از افراد بر نمی آید و این گونه نیست که چند نفر داوطلب بتوانند از عهده این کار بر بیایند،

آیت الله «محمد علی تسخیری» رئیس شورای عالی مجمع جهانی تقریب طی سخنانی در اجلاس اتحادیه جهانی مقاومت که در بیروت در حال برگزاری است، اظهار داشت: اولین پیام این اجلاس این است که علمای جهان اسلام از مقاومت و راه مقاومت حمایت پشتیبانی می کنند و این پیام چنان واضح و مشخص است که نیاز به اثبات ندارد.

وی با بیان اینکه ایستادگی در مقابل باطل هویت علمای اسلام است، اظهار داشت: اکنون راه حق در مقاومت تجلی یافته است و راه باطل با استکبار جهانی،

دکتر «محمد حسن تبرائیان» دبیر اتحادیه جهانی علمای مقاومت در آغاز سخنان خود در نشست فوق العاده اتحادیه جهانی علمای مقاومت که با شعار «مقاومت آبادگر و تروریسم ویرانگر» در بیروت در حال برگزاری است، از علما و اندیشمندان برجسته شرکت کننده در این نشست فوق العاده از کشورهای جمهوری اسلامی ایران، لبنان، سوریه، فلسطین، عراق، اردن، مصر، بحرین، ترکیه، مالزی و ... که در شرایط و اوضاع کنونی و چالش های فراروی جهان اسلام در این نشست شرکت کردند تشکر کرد.

ماموستا قادر قادری در سومین همایش بین المللی تقدیر از آثار و پایان نامه های تقریبی در سنج اظهار کرد: در طول تاریخ عصر و زمان برای هر نسل و طایفه ای مهم بوده است و خداوند متعال نیز به عصر سوگند یاد کرده است.

وی افزود: عصر حاضر عصر تغییر است و هر جامعه ای اگر در مقابل این تغییرات آمادگی داشته باشد می تواند در عرصه های مختلف سیاسی، فرهنگی، صنعتی و اقتصادی موفق باشد.

امام جمعه پاوه و عضو شورای مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی خاطرنشان کرد: آشنایی با زمان و عصری که در آن زندگی می کنیم یک تکلیف است و همه سیاسیون، روحانیون و نخبگان باید به این مهم توجه داشته باشند چرا که از کاروان تحولات جهانی جا خواهند ماند.

ماموستا قادری افزود: هم اکنون براقی کلمات و گفتارها به وسیله رسانه ها همه جهانپان را متحیر کرده است و بیشتر گفتارها با اعمال تطابق ندارد لذا یکی از مواردی که نمی گذارد ما فریب این ظواهر را بخوریم بصیرت و زمانه شناسی است.

وی تصریح کرد: در هر زمانی مصلحت دین از همه

به گزارش سرویس بین الملل خبرگزاری «حوزه» چند روز پیش بود که شیخ احمد کریمه استاد فقه دانشگاه الازهر از تأسیس قریب الوقوع نهاد تقریب مذاهب اسلامی در مصر خبر داد و اکنون تعدادی از اساتید الازهر به همراه وی آماده می شوند تا در روزهای آینده این نهاد را افتتاح کنند و این در حالی است که برخی علما و شخصیت های شیعه و سنی رفتارهای متناقضی در برخورد با این خبر داشته اند و در این میان برخی محققان اسلامی نیز بر این باورند که رسیدن به هدف تقریب میان شیعه و سنی کاری دشوار می باشد.

دکتر احمد راسم النفیس نویسنده و متفکر شیعه در این زمینه گفت: اینکه گروهی از اساتید و علمای الازهر بنا دارند نهادهای برای تقریب شیعه و سنی و اباضیه تشکیل دهند، گام جدیدی است که امیدوارم موفق شوند و بتوانند مذاهب اسلامی را به هم نزدیک سازند و با فتنه

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دوهفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: سیدهادی خسروشاهی
سرمدبیر: سید محمود خسروشاهیدفتر مرکزی: قم / خیابان شهدا (مفاتیح) / نبش ممتاز
تلفکس: ۳۷۷۴۱۴۲۳۳ صندوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر

سایت‌های مرکز

مرکز بررسی‌های اسلامی: www.iscq.ir

استاد خسروشاهی: www.khosroshahi.org

پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

«فرقانیسم» نمی‌میرد،

هوشیار باشیم

دکتر سیدحسن‌هاشمی به مناسبت روز معلم و در مطلبی با عنوان ««فرقانیسم» نمی‌میرد» در کانال تلگرامی خود آورده است: «در آخرین ساعات ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸، استاد مرتضی مطهری به دست عناصر گروهک فرقان به شهادت رسید و ایران، متفکری کم‌نظیر را از دست داد. فقهی آگاه به زمان و جامع‌نگر که نسبت به انحرافات فکری گروه‌های سیاسی به شدت حساس بود؛ و اگر بود، امروز گره‌گشای بسیاری از آسیب‌های فکری و اجتماعی بود. شاید در آن روزهای پر تلاطم، کمتر کسی به این نکته توجه داشت که چنین افراط و تندی‌هایی به نام دین، تا چه اندازه سهمگین و خطرناک است و این که اگر اندیشه، درست پرورش نیابد و از سرچشمه‌ای زلال سیراب نشود، اگر مسائل سیاسی اصل و اخلاق، تابعی از سیاست شود؛ اگر نگاه در مسائل صنفی حبس شود و منافع ملی در افق دید ما جای نگیرد، کیش شخصیت بر جان‌ها چنگ خواهد زد؛ تا آنجا که سرکردگان گروه فرقان اعلام کنند بر اساس آیه «فقاتلوا ائمه الکفر» استاد مطهری را به شهادت رسانده‌اند!

فرقانیسم در حقیقت یک جریان فکری سیاسی در تعارض با اسلام اصیل بوده و به همان نسبت که دارای پیشینه تاریخی است، در آینده نیز ادامه خواهد داشت. باور کنیم فرقانیسم نمی‌میرد و بزرگ‌ترین خطر برای هر عصر است.

همچنان که پس از رحلت پیامبر اسلام و در عصر مولای متقیان، خوارج با شعار «لا حکم الا لله» چهره‌ای خشن و سازمان‌یافته از انحرافات فکری در مقابل جریان اسلام ناب به نمایش گذاشتند؛ امروز هم این تفکر جاری است و نمونه‌هایی از آن را در بسیاری از نقاط جهان می‌بینیم که نماد بارز آن جریان تکفیری داعش است.

خوارج، فرقان و داعش، علیرغم فاصله زمانی و مکانی در ظهور و بروز، چهره‌ای واحد دارند؛ آنها هیچ فرد و گروهی جز خود را تحمل نمی‌کنند؛ به دلیل ضعف در اندیشه و استدلال، به حذف فیزیکی رقیبان می‌اندیشند و با پنهان شدن زیر پوسته‌ای تهی از تدین و نمادهای دینی، به خشونت و افراط می‌پردازند.

از یاد نبریم که برخی از پایه‌گذاران فرقان نیز در کسوت روحانیت بودند؛ در مساجد، جلسات تفسیر قرآن داشتند، کتابی در باب توحید، شرحی بر صحیفه سجاده و کتاب‌هایی در شرح دعای عرفه و خطبه امر به معروف امام حسین (ع) نگاشته بودند و برای قرآن کریم، حدود ۲۰ جلد تفسیر به رشته تحریر درآورده بودند.

پس نپنداریم که ما شیعیان مولا علی (ع) از چنین خطاهایی در امان هستیم. باید بسیار هشیار باشیم؛ مباد که با یک‌سویه‌نگری، انحصارطلبی، افراط و توجیه وسیله برای رسیدن به هدف، خدای ناکرده به بیراهه رویم! و پرسشی برای اندیشیدن؛ برآستی اگر شهید مطهری امروز زنده بود، با او چگونه رفتار می‌کردیم و افکار و عقایدش را چگونه مورد سنجش قرار می‌دادیم؟»

وجود بیش از یک هزار نسخه نفیس خطی و چاپ سنگی از شیخ کلینی در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

سال ۱۰۰۹ هجری قمری به خط جمال‌الدین بن محمد قاسم حیرانی است و برخی نسخه‌ها نیز دارای بلاغ بوده و مقابله شده است.» وی به نسخه‌هایی از کافی به کتابت قرن دوازدهم با ویژگی‌های هنری ارزشمند اشاره کرد و گفت: «نسخه‌ای به خط نسخ ۱۵ سطری، عناوین به شنگرف، بر فراز برخی عبارات، خطی به شنگرف و در پایان برخی جملات گوی کوچکی به رنگ شنگرف گذارده شده با جلد تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج که جلد آن دارای ترنج و دو سر ترنج گل و بوته‌ای بوده و درون جلد طرح ابر و باد با نخ‌های الوان به چشم می‌خورد؛ در برگ اول ترجمه نیز برخی از رجال حدیث به نقل از رجال میرزا محمد است.»

مرکزی آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود؛ برخی از نسخه‌ها تالیف و برخی دیگر ترجمه و شرح و حاشیه بر آثار وی است. سید محمدرضا فاضل‌هاشمی با بیان اینکه معروف‌ترین اثر کلینی، کتاب «الکافی» است، توضیح داد: «این کتاب مهم‌ترین کتاب از مجموعه کتب چهارگانه حدیثی مذهب تشیع است و نسخه‌های فراوانی از آن، در آستان قدس موجود است که در این میان، مجموعه نفیسی به کتابت قرن دهم با تذهیب فوق‌العاده زیبا و جلد روغنی توسط واقفی از کشور هند، وقف آستان قدس رضوی شده است. فاضل‌هاشمی اضافه کرد: «یکی از نسخه‌های کافی به کتابت قرن دهم، به خط نسخ ۲۵ سطری و نسخه‌ای نیز به کتابت

افزون بر یک هزار نسخه نفیس خطی و چاپ سنگی از آثار شیخ کلینی اعم از تالیف، ترجمه، شرح و حاشیه در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی موجود است که قدمت آن‌ها به قرن دهم می‌رسد و برخی از این نسخه‌ها، با هنرمندی تمام زینت داده شده است کارشناس مسئول اداره مخطوطات این سازمان با بیان این مطلب اعلام کرد: «تفه الاسلام محمد بن یعقوب بن اسحاق کلینی رازی (۳۰۵ تا ۳۸۱ ه.ق) معروف به «شیخ کلینی»، مشهورترین دانشمند فقیه شیعه در نیمه اول قرن چهارم هجری قمری است که بالغ بر یک هزار نسخه نفیس شامل بیش از ۶۰۰ نسخه خطی و حدود ۴۰۰ نسخه چاپ سنگی از آثار وی در کتابخانه

انتشار چاپ عکسی ۲ کتاب نفیس خطی موزه دکتر محفوظی

این اثر مفقودند، اضافه کرد: حدود ۳۰ برگ از این مثنوی در دسترس نیست.

وی، با اشاره به خریداری اثر نفیس خطی مثنوی مولانا از کتابخانه مرحوم دکتر «یوسف نیری»، تأکید کرد: کتاب عکسی مثنوی مذکور، با ۵۲۸ صفحه در ۳۰۰۰ نسخه منتشر شده که نگارش مقدمه آن را نیز «سیدصادق حسینی اشکوری» بر عهده داشته است.

محفوظی در ادامه با اشاره به چاپ عکسی کتاب دیگر به نام «دعای اعتصام و دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی» نیز گفت: این کتاب نفیس نیز از سوی انتشارات موسسه پژوهشی مهد ابن سینا و با مقدمه «سیدصادق حسینی اشکوری» در ۳۰۰۰ نسخه به چاپ رسیده است. براساس این گزارش؛ وجود یادداشت‌ها و مهرهای متنوع در صفحات نخستین کتاب، بیانگر اثبات تملک اثر از سوی مقامات آن دوران است و تمامی موارد یادشده در چاپ عکسی کتاب، به وضوح قابل رویت است.

همچنین نسخه اصلی کتاب دعای اعتصام موزه دکتر محفوظی دارای ۸۸ صفحه در قطع وزیری است که در تاریخ ۱۳۰۸ هجری قمری توسط «محمود مشیرنظام» با خط نستعلیق درشت، کتابت شده و زرین بودن و قدمت تمامی ورق‌های کتاب در نسخه عکسی، کاملاً مشهود است.

ویژه نامه چند رسانه ای «گنجینه آستان مقدس فاطمی» منتشر شد

مسئول واحد تدوین و نشر مرکز اسناد آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها، از انتشار پیش شماره اول ویژه نامه چند رسانه ای گنجینه آستان مقدس فاطمی خبر داد.

حجت الاسلام مشکاتی این ویژه نامه چند رسانه ای را در قالب لوح فشرده عنوان کرد و اظهار داشت: این شماره شامل نمایشگاه مجازی حرم نما ۱، نمایشگاه مجازی سیمای حرم ۱، نمایشگاه مجازی سیمای اسناد ۱، میراث آستان کرامت، پیام اسناد، زیارت بانوی کرامت، فیلم و تصاویر ویژه از حرم مطهر و به ضمیمه فیلم مستند «مرمت آثار مکتوب» و... است.

مسئول واحد تدوین و نشر مرکز اسناد آستان مقدس با اشاره به وجود ۲۴ قطعه نقاشی و عکس در بخش نمایشگاه مجازی حرم نما ۱، گفت: در این بخش عکس‌ها و نقاشی‌هایی از دوره‌های صفویه و قاجار به صورت فیلم به نمایش گذاشته شده است و نشان‌دهنده تغییرات و تحولات حرم مطهر در طول این سالهاست.

مسئول واحد تدوین و نشر مرکز اسناد با تأکید بر اینکه این ویژه نامه به صورت گاهنامه در ایام و مناسبت‌ها منتشر می‌شود، گفت: در بخش نمایشگاه مجازی سیمای اسناد به اسنادی مربوط به مشاغل و مناصب قدیمی حرم مطهر پرداخته می‌شود و برخی از این مناصب و مشاغل را از دوران زندیه و افشاریه و صفویه تا قاجاریه و پهلوی اول را با حدود ۳۰ شغل قدیمی معرفی می‌کند.

حجت الاسلام و المسلمین مشکاتی ادامه داد: آشنایی با مرکز اسناد، ضرورت تاسیس و فعال‌سازی مرکز اسناد، بایستگی‌های ایجاد بانک جامع اطلاعاتی اسناد در آستان مقدس، معرفی بخش‌ها و واحدهای مرکز اسناد، گستره مأموریت و قلمرو فعالیت‌های اسنادی، چشم‌انداز و راهبردهای این مرکز از جمله بخش‌های میراث آستان کرامت است.

قمری کتابت شده است، توضیح داد: متن اثر یادشده به خط نسخ چهار ستونی در جداولی به رنگ سیاه و زرین نگارش یافته و بعضی از عناوین در حاشیه، اصلاح یا افزوده شده‌اند. این مجموعه‌دار، با تأکید بر فهرست بی‌نظیر اثر تازه انتشار یافته، گفت: فهرست چکیده مطالب مثنوی در جدول‌های مربع شکل با خط نستعلیق نوشته شده و حتی شماره سلسله داستان‌ها در هر مربع به شیوه‌ای منحصر به فرد به ثبت رسیده است.

وی، با بیان این که یادداشت‌های کاتب و مصحح در اثر یاد شده، هردو قابل مشاهده هستند، بیان کرد: در حقیقت می‌توان گفت که کاتب نسخه به دلیل چیرگی و تسلط به دو زبان فارسی و عربی، مصحح آن نیز بوده است.

این استاد دانشگاه از اختلاف در نقل نسخه مذکور با دیگر نسخه‌های مشهور مثنوی، به عنوان یکی دیگر از جنبه‌های تأثیرگذار آن اشاره کرد و افزود: ساختار اشعار این مثنوی به گونه‌ای است که در بسیاری از ابیات به مواردی برمی‌خوریم که با ۳ نسخه علاءالدوله، قونیه و نیکلسون هیچ‌گونه تطابقی ندارد.

او با اظهار تأسف از این که تعدادی از صفحات میانی

آشنایی با انصارالله در کتاب «حوثیان یمن»

انقلابی‌گری در یمن دمیده شد و فضای باز سیاسی و فکری در یمن ظاهر شد. یکی از اجزایی که در این فضای باز ظهور کرد حزب شباب المومن بود که شخصی به نام سید حسین الحوثی رهبری آن را برعهده گرفت و از این رو این جریان به جریان حوثی مشهور شد که نام کامل رهبر این جریان سید حسین ابن بدرالدین طباطبایی الحوثی است.

مؤلف کتاب حوثیان یمن گفت: این جریان به مکتب زیدیه که علیه ظلم قیام می‌کرد وابسته است و هدف آنها احیای زیدیه است و از نظر سیاسی حضور موثری نیز داشته‌اند و اشتراکات فرهنگی و سیاسی با ایران پس از انقلاب اسلامی دارند و همین موجب شد که اقدام به تالیف این کتاب کنیم. وی اضافه کرد: در این جریان حسین الحوثی به عنوان رهبر سیاسی و پدرش بدرالدین حوثی نیز به عنوان رهبر معنوی شناخته می‌شود. این کتاب به خاطر مبارزاتی که این جریان علیه آمریکا و صهیونیسم دارد برای عموم مردم مفید است اما بخش‌هایی از آن نیز برای قشر پژوهشگر مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

براساس این گزارش فصل اول این کتاب به بیان تاریخچه‌ای از حوثیان یمن پرداخته و در فصل دوم نگارنده سیر تطور این جریان را مورد بررسی قرار داده است. در فصل سوم که فصل کلامی فقهی است رویکردهای این موضوع مورد بررسی قرار گرفته و نقدهای این جریان به وهابیت نیز در این فصل آمده است. در فصل چهارم نیز به مباحث سیاسی حوثیان یمن پرداخته شده است

چاپ عکسی کتاب «مثنوی مولانا» و دعای «اعتصام خواجه نصیرالدین طوسی» از نسخ موزه خصوصی دکتر محفوظی، به انتشار رسید.

محمداصداق محفوظی، مجموعه‌دار این موزه خصوصی با بیان این که خط زیبا و اعراب‌دار، همچنین فهرست‌دار بودن، از

ویژگی‌های خاص هنری این کتاب است که به زیبایی بصری آن جلوه‌ای متفاوت بخشیده است، اظهار کرد: مثنوی مذکور به خط «محمدابراهیم قمی» کاتب نامدار دوره سلطنت شاه سلیمان و شاه سلطان حسین صفوی، از جمله نسخه‌های بدیعی است که دارای ویژگی‌های سبکی و ادبی خاص است و ابیاتی در آن درج شده که در دیگر نسخه‌های مثنوی در سراسر دنیا وجود ندارد.

وی با تأکید بر این که نگاه هنری نسخه، در چاپ عکسی از دیگر ویژگی‌های اثر مذکور به شمار می‌آید، افزود: همه‌ی مثنوی‌هایی که تا کنون بر مبنای چاپ عکسی انتشار یافته‌اند، بیشتر با نگاه قدمت و اصالت نسخه تکثیر شده‌اند.

دکتر محفوظی، با اشاره به ویژگی‌های ظاهری نسخه حاضر مثنوی مولانا که به دستور «محمداسماعیل بن تاج‌الدین حسن» در جمادی الاول سال ۱۰۹۹ هجری

کتاب «حوثیان یمن» اثر حجت الاسلام سید محمد طباطبایی‌فر از سوی انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب راهی بازار کتاب شد.

سید محمد طباطبایی‌فرد با اشاره به لفظ حوثیان گفت: حوثی‌ها یک طایفه از زیدیه هستند که نقش موثری در طایفه زیدیه در یمن دارند که محل آنها بین منطقه صناعا و سعده قرار دارد و موقعیت علمی آنجا نیز یک منطقه عالم خیز است.

وی افزود: از این منطقه پدر و پسری که نظریه پرداز فکری هستند که در حال حاضر به انصارالله یمن معروف شده‌اند. به خاطر وابستگی حوثیان به مکتب زیدیه در این کتاب، تاریخچه‌ای از مکتب زیدیه ارائه شده است.

مؤلف کتاب حوثیان یمن گفت: مبنای فکری زید این است امامت مخصوص سادات فاطمی است و در برابر حاکم ظالم باید قیام به شمشیر داشته باشیم و به واسطه سادات نیز ادامه پیدا کند.

او اضافه کرد: دولت ادریسیه در مراکش، دولتی در طبرستان و دولت یمن که از قرن سوم تا ۱۳۸۲ قمری در یمن حکومت کردند از پیروان جریان زیدیه بوده‌اند.

طباطبایی‌فرد گفت: پس از فروپاشی زیدیه عصر خفقان در یمن شکل گرفت. عربستان در حذف جریان زیدیه دو محور را پیش گرفت اولی تلمیح شیوخ بعضی از قبایل عرب و دیگری ترویج سلفی‌گری که تا حدی نیز توانست موفق شود و زیدیه را به انزوا براند.

وی افزود: تا اینکه بعد از پیروزی انقلابی روحیه